

60 jaar Fotoclub De Rarekiek

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Sponsors	4
60 jaar Rarekiek	5
Onze leermeesters	9
Projecten en exposities	13
Wedstrijden	31
Landelijke groepen	36
Internationale contacten	42
Rarekiekers op reis	45
De Beeldjes	54
Publiciteit	56
Foto's van onze leden	59
Foto's van de jubileumtentoonstelling	136
Verantwoording	175

Voorwoord

Het vijftig-jarig jubileum van De Rarekiek, nu tien jaar geleden, was een groot succes. De “Ogen” van de clubleden domineerden een maand “Het Diekhuus-plein”. De expositie, presentaties en demonstraties werden druk bezocht. Na afloop werd direct besloten het zestig jaar jubileum ook te gaan vieren. Ieder jaar ging wat geld van de club in een spaarpot voor over tien jaar. Nu is het zover. De ambities waren groot; mooie tentoonstellingen en een jubileumboek. De spaarpot bleek daarvoor niet toereikend, maar we kregen gelukkig ondersteuning van een aantal sponsors.

Heel het jaar 2017 staat in het teken van dit jubileum. Iedere maand een foto prominent in “Het Diekhuus”, bekende fotografen maakten hun keuze en lichtten die kort toe. In het blad van de fotobond “InBeeld”, dat bij zeventuizend fotografen in de bus valt verscheen een mooi artikel over het 60-jarig jubileum en twee pagina’s met foto’s. Ook in de plaatselijke kranten werd ruim aandacht aan het jubileum besteed.

Tijdens de KunstKijk in mei, een kunstroute op Goeree-Overflakkee, was de eerste expositie van De Rarekiek te zien bij de Jachthaven Atlantica in Stad aan het Haringvliet. In een mooie presentatie was nieuw werk van de leden te zien. Goed weer en veel belangstelling maakten dit tot een mooie start.

Op 16 september start de tweede expositie. Van vrijwel alle leden hangt een foto op groot formaat. Een ander deel van de tentoonstelling laat werk zien van oud-leden en van fotografen die een grote invloed op de club hebben gehad. Mooi om te zien hoe in het verleden gefotografeerd werd. Op deze dag wordt dit jubileumboek gepresenteerd. Alle leden kregen twee pagina’s om hun werk te laten zien. Nog lastig om een keuze te maken. De foto’s van de expositie zijn ook in het boek opgenomen. De fotopagina’s geven een goed beeld van de recente fotografie van “De Rarekiek”.

Na de presentatie van het jubileumboek wordt de tweede tentoonstelling geopend. Er is een interessante foto-lezing en natuurlijk een mooi feest. Dit alles in “Het Diekhuus”. In oktober is de afsluiting van het jubileumjaar met een bijzondere presentatie van foto’s bij Bruna in Ouddorp.

Het idee een mooi boek te maken is eenvoudig: “prima, moeten we doen!”. Dan begint het pas. Bij een jubileum wil je natuurlijk de historie aan bod laten komen. Hoe ging het in de beginjaren, hoe kwam het dat de club landelijke bekendheid kreeg en hoe ging het met de fotografie? Niet alleen de techniek is in de periode drastisch veranderd maar ook de fotografie.

Sinds 1980 heeft “De Rarekiek” een clubblad “De Rarekiek Kroniek”. Dit jubileumboek had de werktitel “Kroniek 100” Ton van de Laan is al die jaren de motor van het clubblad geweest en heeft, als een echte archivaris, het leeuwendeel van het werk voor dit boek gedaan. Hulde! Veel anderen hebben natuurlijk ook hun bijdrage geleverd.

De fotoclub heeft mij vijftig jaar geïnspireerd. De discussie over ieders foto’s brengt je werk op een hoger niveau. Door het zien van andere fotografie kun je jezelf ontwikkelen.

Door de gesprekken over foto’s ga je zien hoe je je werk kunt verbeteren, hoe je tot de essentie van een beeld kunt komen en hoe je objectiever naar je eigen foto’s kunt kijken. In de loop van de jaren hebben we veel fotografen, uit het hele land, met hun werk uitgenodigd. Soms met gewoon heel mooi werk maar ook experimenteel en gedurfd.

Graag wens ik “Fotoclub De Rarekiek” een mooie en creatieve toekomst.

Theo Mastenbroek, voorzitter.

Dit boek is mede mogelijk
gemaakt door gulle bijdragen
van onze hoofdsponsors

Stichting **Paul van Hessenfonds**

60 jaar Rarekiek

De geschiedenis van De Rarekiek is heel rijk omdat de club op zo veel fronten actief is geweest. Je zou er een vuistdik boek over kunnen schrijven. Dat gaan we niet doen. De geschiedenis van de club is tamelijk uitgebreid beschreven in uitgave 83 van ons clubblad De Rarekiek Kroniek. In dit hoofdstuk concentreren we ons op een aantal zaken die van groot belang zijn geweest voor de ontwikkeling van de club.

De oprichting en het eerste jaar

1957 is het jaar van de oprichting van de Foto Kring Kiekend Flakkee, de club waaruit na een fusie De Rarekiek zou ontstaan. Op 9 september was de oprichtingsvergadering in Hotel Spee in Sommelsdijk. Via ons archief krijgen we een boeiend inkijkje in het wel en wee van de jonge club. Voor we daaraan beginnen is het leuk te kijken naar ons land in die periode. Er reden ongeveer 300.000 auto's op de weg (nu 8 miljoen). We hadden ruim 100.000 televisies waarop minder dan 12 uur per week iets te zien was. Wel won Nederland het Eurosongfestival met "Net als toen". 3% van de gezinnen had een koelkast en men verdiende 200 tot 300 gulden per maand. Goede camera's kosten een veelvoud van dat bedrag. Uit Duitsland (Leica, Contax, Rollei) en Zweden (Hasselblad) kwam veel moois en Japan leerde snel bij.

Je moet wel wat lef hebben om in die tijd een fotoclub op te richten. Amateurfotografie was vooral een liefhebberij van bevoorrechten in de maatschappij. Elf mensen nemen het initiatief om deze "Foto Kring" leven in te blazen. Wat enorm hielp was dat fotograaf Jan Zandstra, die in Sommelsdijk aan de Westkrakeelstraat een fotohandel had, tot die elf behoorde en ruimte voor een donkere kamer en een vergroter voor 6x6 en kleinbeeld toezegde. Verder zaten er in de groep mensen met twee rechterhanden, die ideeën hadden en goedkope oplossingen wisten om die donkere kamer in te richten en die ideeën ook konden uitvoeren.

De beste manier om vooruit te komen vond men door opdrachten te stellen. "Korenmolen" was de eerste en twee maanden later werden de gemaakte zwart-witfoto's beoordeeld door een driekoppige jury uit de club. Er werden nieuwe opdrachten gegeven en als je daarvoor geen foto's maakte kreeg je een extra opdracht als straf! Eind november kwamen de gebroeders Boomsma uit Middelharnis langs, beiden verwoed fotograaf, om te vertellen over kleurenfotografie en om kleurendia's te laten zien.

De financiële middelen lieten het niet toe vaker dan een keer per twee maanden bijeen te komen. Met diverse foto-opdrachten en uitwerking van de plannen voor een donkere kamer verliep de rest van het eerste seizoen. Eind maart was de donkere kamer klaar. Wat later moest de heer Zandstra vaststellen dat de lens van de vergroter "bevingerd" was, een doodzonde.

Clubhuizen en fusie

Foto Kring Kiekend Flakkee hield zich vooral met zwart-wit foto's bezig. Er bleek ook een groep diamakers te zijn die zich in een club wilden verenigen. Opnieuw met ondersteuning van Foto Zandstra werd in 1960 de diaclub "De Kleurenzifters" opgericht. In datzelfde jaar verhuisde de Fotokring naar een eigen clubhuis in de Ring in Middelharnis (vlak voor de rechterbocht naar de Voorstraat). Men had de Commissaris van de Koningin gestrikt om het clubhuis te openen. Er is hard gewerkt om er een tegelvloer in te leggen en boven een donkere kamer te maken. Ondanks het eigen honk en de beschikking over een donkere kamer liep het niet goed met de club. Er was een kamp dat de club wilde opheffen en de bezittingen verdelen en daartegenover een groep die per se verder wilde. Die laatste groep won het pleit en na een fusie met de diagroep ontstond een club die behoorlijk aan de weg ging timmeren en de juiste dingen deed om successen te behalen. Na enkele jaren werd

Het huisje met de witte bovengevel, derde van rechts, diende van 1960-1967 als clubhuis. Het stond in de Ring in Middelharnis, waar nu een muur is. Beneden waren de bijeenkomsten en boven was een donkere kamer. Het is in 1967 afgebroken.

de naam “De Rarekiek” aangenomen, bedacht door Marina Zandstra-Blaauboer.

Het clubhuis aan de Ring in Middelharnis stond in een rijtje pandjes die afgebroken zouden gaan worden. De gemeente bood de club toen een alternatief aan in de Nieuwstraat in Middelharnis, vlak bij de West Achterweg. De leden in de club die bewezen hadden de mouwen te kunnen opstropen, waren nog steeds lid en toeverden dit pandje om tot een sfeervol clubhuis met donkere kamer. Ook dit clubhuis moest helaas afgebroken worden voor wat nu het grote parkeerterrein tegenover de Plusmarkt is. Gelukkig had de gemeente weer een alternatief: een pandje in de Kerkstraat in Sommelsdijk tegenover het Streekmuseum. Op zich een mooie locatie maar ook hier moest heel wat werk worden verzet om een aantrekkelijke clubruimte en donkere kamer te realiseren. Een bouwplaat met Aad en Cor Campfens en Jaap Bijsterbosch als voornaamste krachten zorgde dat het clubhuis in augustus 1972 kon worden geopend door burgemeester Joh. van Es van de gemeente Middelharnis. Al eerder hadden ze het erelidmaatschap van de club ontvangen voor hun onaflopende inspanningen om de clubhuizen aan de Ring en in de Nieuwstraat in te richten.

Na 42 jaar verliet De Rarekiek het pand aan Kerkstraat 7 in Sommelsdijk. De gemeente had verkoopplannen voor dat pand en het pand ernaast. Lokaal 2 in Het Diekhuus werd ons nieuwe onderkomen. Intussen is dat lokaal zo aangepast dat wij al onze fotografische activiteiten daar kunnen ontplooiën.

Ons tweede clubhuis lag in de Nieuwstraat, bijna op de hoek met de West Achterweg naast de ijzerhandel op de hoek. De foto moet genomen zijn tussen 1967 en 1972 want het Rarekiek schild hangt boven de deur. Foto: Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, fotograaf G. J. Dukker, objectnr. 117.041

De Kerkstraat anno 1921. De donkere iets vooroverstaande gevel aan de linkerkant in het midden hoort bij Kerkstraat 7. Foto: Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, objectnr. 5.334

Technische ontwikkelingen

Hadden de clubleden zich tot nu toe uitsluitend beziggehouden met het afdrukken van zwart-wit foto's en het maken van dia's, rond 1980 begon het afdrukken van kleurenfoto's binnen het bereik van de amateur te komen. De eerste kleurenvergroters kwamen beschikbaar en De Rarekiek mocht een poosje een Philips vergroter lenen. Dat viel echt nog niet mee, zoals enkele leden zich zullen herinneren.

Het ontwikkelen van de foto's moest gebeuren in het stikgedonker in een zwarte koker, waarbij de vloeistoffen de temperatuur van 38 graden moesten hebben... en houden! Via losse of instelbare kleurfilters in de vergroter moest je de juiste kleuren zien te vinden. Het papier moest zo in de koker worden gestopt dat het niet ging schuiven en natuurlijk met de gevoelige kant naar binnen. Eindeloos proefstroken maken was niet de garantie op het gehoopte resultaat. Hoeveel kansen wil je hebben om het te laten mislukken??? Vraag het maar aan de oudere leden.

De computer begon steeds meer in beeld te komen als hulpmiddel bij de fotografie. De beeldschermen kregen kleur en werden steeds iets groter. De digitale fotografie kwam er aan. De digitale camera's van eind jaren '90 brachten nog niet wat men wilde: ze waren duur en leverden te weinig pixels. De filmscanner zette echter je dia's en negatieven heel behoorlijk om naar digitale bestanden. In 1997 ging bij Epson de resolutie van de printers omhoog van 720 naar 1440 dpi en werd een fotoprint mogelijk. De houdbaarheid was echter nog beperkt door de kwaliteit van de inkt.

De eerste in De Rarekiek die serieus met de digitale fotografie aan de gang ging was Fons Kern, die het gelijk groot aanpakte: een filmscanner voor het digitaliseren van negatieven en dia's en een A2 printer. Geleidelijk gingen alle leden over op digitale fotografie. De techniek bleef zich razendsnel ontwikkelen, dus leden kochten zich suf aan betere camera's en printers, iets dat nog steeds doorgaat.

De digitale "doka" van Fons Kern in 1997

Leden

Zoals gezegd begon de club met 11 leden. Dat aantal groeide maar schommelde ook door de jaren heen. Lange tijd had de club veel sympathiserende leden die niet of nauwelijks fotografeerden en moesten de beelden komen van een beperkte groep die de aangeboden cursussen deed. De laatste dertig jaar is gelukkig het aantal actieve leden ver in de meerderheid gekomen en hebben we nauwelijks passieve leden meer. De onderwerpkeuze is daarnaast veel breder geworden. Ook nodigt de digitale fotografie veel meer uit tot experimenteren. Een enkeling deed dat vroeger wel maar het was een enorm karwei.

De afgelopen tien jaar hebben we bijna 20 nieuwe leden mogen begroeten, allen behoorlijk actief en nieuwe impulsen gevend aan de club. Er wordt aan mentoraten en workshops deelgenomen en aan projecten met andere kunstenaars en kunstvormen. Onze fotografie haalt steeds vaker de lokale pers en ook wel de regionale pers. De aansluiting van De Rarekiek bij de Kunstrijk Goe-ree-Overflakkee is een andere positieve ontwikkeling. Kortom, De Rarekiek leeft en kan de toekomst positief tegemoet zien!

Welke aspecten belangrijke bijdragen hebben geleverd aan die positieve ontwikkelingen zien we in de volgende hoofdstukken.

Onze leermeesters

In de beginjaren van de club, toen nog “Fotokring Kiekend Flakkee”, was er nog weinig contact met andere fotografen en clubs. De eersten, de bekende gebroeders Boomsma, Han en Rien werden lid en kwamen met hun werk. Het waren erg ondernemende en reislustige mensen die heel veel fotografeerden en lezingen hielden. Een kunstwerk ter nagedachtenis aan hen, staat op Het Vingerling in Middelharnis. Enkele jaren later kwamen de contacten met de echte leermeesters van de club.

ATELIER EN FOTOHANDEL

J. Zandstra-Sommelsdijk

DIA-CLUB
„DE KLEURENZIFTERS”

M.,

In samenwerking met de Flakkeese Dia-club „De KleurenzifTERS” hebben wij een kleuren-dia lezing georganiseerd.

De directie van de LEICA importeur, w.o. de heren M. Dupréé en Broere, is bereid gevonden naar Flakkee te komen om ons iets te vertellen over de vele aspecten van de fotografie, natuurlijk met vertoning van prachtige kleuren-dia's.

Gaarne nodigen wij U hierbij uit om deze interessante lezing bij te wonen op

vrijdag 28 april a.s.

in HOTEL SPEE te Sommelsdijk.

Aanvang 8 uur — Toegang gratis

Ondertussen was de dia-club “De KleurenzifTERS” opgericht. Jan Zandstra was daar de motor van. Jan had een fotozaak in Sommelsdijk en was als vrij fotograaf heel actief. In 1961 nodigde hij Chris Broere uit voor een lezing over kleurenfotografie. Chris, opgeleid als horlogemaker, was fotograaf en schilder. In die tijd werkte hij bij de importeur van Leica, de firma Odin. Je moet bedenken dat de meeste camera's toen nog uit Duitsland kwamen, de Japanners waren nog niet erg in beeld. Jan werkte met Leica. Chris maakte veel leden enthousiast en er werden verschillende Leica's aangeschaft. Via Chris Broere kwam Wim Noordhoek naar de club. Inmiddels was de fusie met “Kiekend Flakkee” een feit en kreeg de club de naam “foto- en diacub de rarekiek”

Wim Noordhoek, graficus, kwam in 1945 via zijn vriend Pan Walther in aanraking met de fotografie. In 1960 ging hij promotiewerk doen voor Leitz en Agfa.

Uit Eilanden-Nieuws van 1962

Hij was een veelzijdig fotograaf, hij volgde zigeuners, maakte veel landschappen en intiem werk op begraafplaatsen. Hij werd docent fotografie aan de Rijksuniversiteit in Leiden en aan de Akademie in Den Bosch.

Wim kwam een aantal jaren heel regelmatig naar de club. Bij hem lag de lat hoog, zijn mening was niet altijd tactvol! De opmerking bij een dia “Doe weg dat krengh” is daar een voorbeeld van.

Hij heeft veel invloed gehad op kleurgebruik en compositie. Een uitspraak van hem: “Zon is de vijand van de kleurenfotografie”. Chris Broere zei op een gegeven moment “je moet mijn broer Robert eens vragen, die is veel beter dan ik”. Zo kwam Rob Broere naar de Rarekiek en zou dat mentorschap vijftien jaar doen. Rob kende Wim ook vanuit de Nederlandse Leica Kring

Wim Noordhoek op een van de studieweekenden in Goedereede

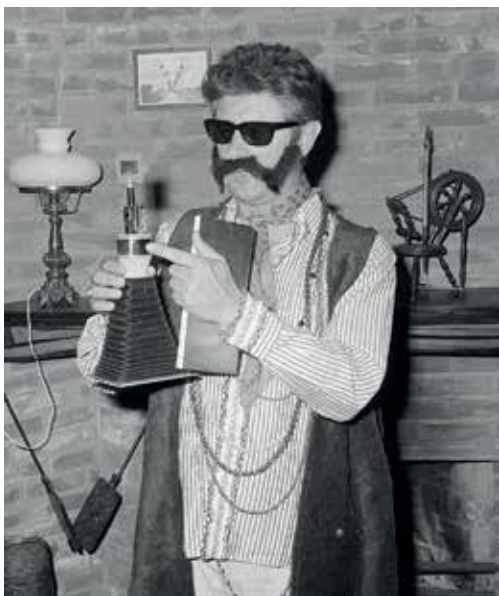
waar ze lid van waren.

Rob was schilder en tekenaar die ook in de fotografie terecht is gekomen. Hij werkte als artdirector bij een grote drukkerij. Hij was daar betrokken bij de uitgave van "Openbaar Kunstbezit".

Rob was de grote inspirator van de club. Ook bij hem lag de lat hoog. Rob kon heel goed ingaan op de inhoud van de foto, als de foto beter kon werd die vaak overgemaakt en weer vertoond.

Voor de Fotobond heeft Rob heel veel gedaan, van jureren van de bondswedstrijd tot lezingen. Rob had veel humor, de besprekingen waren soms cabaretvoorstellingen.

De club kwam zo in contact met veel landelijke bekende fotografen. De kwaliteit van het werk van de Rarekiekers was hoog geworden, de vele stickers bij de bondswedstrijden en vaak een score bij de topgroep maakten de club landelijk bekend. Marga Jessurun en Anneke van Woerden werden in 1969 de eerste BMK-leden van de Rarekiek.

Rob Broere kon ook heel goed de clown uithangen zoals bij deze trofee-uitreiking

Jan Zandstra bezig met instructie over hoe je een grote platencamera bedient.

Studieweekenden in Goedereede.

De fotobond organiseerde in de jaren '70 "Bondsweken" eerst in Ede en later in Amersfoort, volgens het recept: enkele sprekers, presentaties en een overnachting. Het heeft voor heel veel contacten gezorgd en heel gezellige weekenden.

De Rarekiek dacht: "dat kunnen we ook", ambities waren er genoeg. Motel Oostduin in Goedereede bleek een topplek. De familie Coppee was gastvrij, de omgeving fraai en de sprekers vaak bijzonder. In 1968 begon het. Ondermeer Jan Coppens, Peter Martens, Frederick Linck, Rob Broere en Wim Noordhoek. Gasten kwamen uit het hele land. In 1980 kon het weekend niet doorgaan, omdat Vietnamese vluchtelingen in het motel onderdak hadden gevonden. Enkele jaren later is nog een dag georganiseerd, waarbij de Vietnamese mensen voor de catering hebben gezorgd. In 1984 was het laatste weekend. Later lukte het de Rarekiek, net als de Fotobond, niet meer dit soort weekenden te organiseren.

Jan Coppens tijdens het studieweekend van 1972

De fotografie van de leermeesters. Met de klok mee: Rob Broere, Jan Zandstra 2x, Rob Broere, Wim Noordhoek 2x (maandblad Foto, augustus 1975)

Het Zone-systeem

Dit is vooral door de beroemde fotograaf Ansel Adams gebruikt. Het gaat over zwart-wit fotografie en is een manier om het contrast in de foto optimaal te krijgen. Met rijk doortekend zwart en niet uitgebeten wit. Dus een geweldige print.

In de jaren '80 heeft ons clublid Henk Roelfsema dit geoptimaliseerd en meer gebruikersvriendelijk gemaakt. Hij schreef er een, bijna wetenschappelijk, boek over. "Tussen zwart & wit – een andere kijk op het zone-systeem." Hij gaf in die tijd hierover een cursus bij De Rarekiek in de Kerkstraat.

Verschillende clubleden hebben zich met deze lastige materie beziggehouden. Het komt er op neer dat je moest zorgen voor een optimale meting van het onderwerp en daarop je belichting bepalen. Dat kon wel twee diafragma stops over of onderbelichting betekenen.

Het negatief moest dan ook aangepast ontwikkeld worden! Langer of korter. De negatieven werden dus na de belichting in stukjes geknipt en apart ontwikkeld!! Om te bepalen waar je moest knippen werden enkele loze opnamen gemaakt, ging de lens van de camera en werd een sticker op de film geplakt om zo in het donker de film in stukken te kunnen knippen. Het resultaat was er naar: fantastische afdrukken met een grote toonschaal. Toch heel iets anders dan nu de "levels" wat aanpassen.

Mentoraat

Een belangrijke reden om lid te worden van een fotoclub is het zien van verschillend werk. Zo raak je geïnspireerd. Meestal gebeurt dat door het fotograferen van een thema. Veel fotografen vinden het prettig zo te werken, het geeft richting aan.

Om je te stimuleren om andere onderwerpen te gaan fotograferen, of op een andere manier, kun je meedoen aan een mentoraat. Die worden met enige regelmaat georganiseerd door onze afdeling van de Fotobond. Een mentoraat wordt gegeven door een ervaren fotograaf die hiervoor een opleiding van de Fotobond heeft gehad.

De Rarekiek heeft ook een mentoraat georganiseerd, waar een tiental leden heel enthousiast aan mee hebben gedaan. Bondsmentor Jan Ros uit wist de deelnemers uit hun comfort-zone te halen en met, voor hen, nieuwe onderwerpen of benaderingen aan de slag te gaan. Op de eerst avond kiest ieder een onderwerp of thema, liefst dus iets nieuws. Een uitdaging! Vaak met verrassende resultaten.

Gastfotografen

Bijna 250 keer hebben we tot nu toe een gastfotograaf op bezoek gehad om fotowerk te laten zien, ons werk te bespreken, cursus te geven, kortom om ons te inspireren en waar nodig een duwtje in de rug te geven. Sommige gastfotografen kwamen twee keer naar de club, maar en dat dat is uniek, Ria en Kees Lokker uit Goedereede kwamen wel 14 keer!

Ria en Kees leerden we kennen op een Canon-avond in Ouddorp in 1984. We nodigden hen uit om de lezing die ze daar gaven ook bij ons op De Rarekiek te geven. Dat waren inspirerende foto's met een unieke combinatie van een boeiend reisverhaal en fotografie op hoog niveau. Je zag hun enorm goede voorbereidingen voor zo'n trip, hun feitelijke kennis over natuur en hun creativiteit in de foto's terug.

We hebben mooie reizen meebeleefd, dichtbij en ver weg, ijskoud en bloedwarm, mens, dier en landschap en dit alles met oog voor detail. Dat de club Ria en Kees veertien keer uitgenodigd heeft maakt duidelijk dat ze beelden blijven maken van hoge kwaliteit die we enorm waarderen.

Projecten en exposities

Foto's maken en bespreken vormen de kern van de activiteiten bij De Rarekiek. We geven aan onze fotografische ambities op meer manieren uiting. Door de jaren heen heeft De Rarekiek altijd haar werk geëxposeerd, foto-opdrachten bedacht en aan foto-projecten meegedaan of georganiseerd. Op die manier werk je samen met andere clubleden en andere foto- en kunstliefhebbers, je leert elkaar buiten de reguliere clubavonden beter kennen en je versterkt zo de onderlinge band. Je maakt ook kennis met fotografie buiten de door jou bewandelde paden.

Laten we eens kijken naar die projecten en exposities. Soms kwam het initiatief van de Fotobond of onze afdeling daarbinnen, soms waren Diekhuus en Stichting Podium erbij betrokken en soms kwam het initiatief van de club zelf. De meeste van die projecten leidden tot tentoonstellingen en ook daar heeft De Rarekiek er veel van georganiseerd.

De eerste tentoonstellingen

Wat doe je met al die foto's? Opbergen? Ja, maar toch maar eerst exposeren! Al aan het eind van het eerste seizoen in 1958 werd er al geëxposeerd door de club, de toenmalige Fotokring Kiekend Flakkee. De locatie was het Dorpshuis in Nieuwe Tonge en burgemeester Hofwegen van Nieuwe Tonge opende deze tentoonstelling van 100 foto's. Een jaar later hingen er 130 foto's in het Diekhuus in Middelharnis. Zo ging dat met enige regelmaat door tot de dag van vandaag. Het is onmogelijk om op al die tentoonstellingen in te gaan, maar er zijn toch wel wat memorabele tentoonstellingen op te noemen.

Die tentoonstellingen hadden als doel de club meer bekendheid te geven, maar daarnaast hoopte men ook op die manier nieuwe leden aan te trekken. De jubileumtentoonstelling wegens het 10-jarig bestaan in 1967 trok in ieder geval één jonge fotograaf over de streep, die nog steeds lid is van de club: Theo Mastenbroek.

Galerie De Welle en de braderie

Sinds 1970 bezat het eiland een echte kunstgalerie, Galerie De Welle in de Voorstraat in Somseldijk, waarin De Rarekiek in 1971 mocht exposeren met een verkooptentoonstelling. Of er veel verkocht is vermeldt de geschiedenis niet maar er hing voor ongeveer 7000 gulden aan de muur, meldde Eilanden-Nieuws. Rob Broere opende de tentoonstelling en zei "Fotograferen is de schok van de ontmoeting en van de schoonheid vastleggen. Als het je te pakken heeft, kun je het niet meer laten".

In 1981 was in de zomer de toonzaal van de Emgo op het Zandpad leeg en beschikbaar als expositieruimte. Die werd gevuld met heel veel foto's. De hele zomer was tijdens de braderie op vrijdag en op zaterdag de expo open. We hebben zeker 5000 bezoekers gehad!

Mandala Ei

In 1986 kon clublid Joep Luijkx zijn galerie "Mandala Ei" feestelijk openen en in september mocht De Rarekiek in die mooie

De tentoonstelling in de oude Emgo toonzaal in 1981

lichte ruimte exposeren. De Haarlemse fotograaf Bert van Voorden opende de tentoonstelling van 50 foto's van alle actieve clubleden. Kleurenfoto's waren in opmars maar de kwaliteit van deze tentoonstelling zat toch in het zwartwit werk. Via een daglichtscherm werden ook nog 100 dia's vertoond. Sindsdien heeft "Mandala Ei" plaats geboden aan foto's van andere Rarekiekers.

Jubileumtentoonstellingen – 1992

In 1992 bestond de club 35 jaar en werd een tentoonstelling gehouden in het gemeentehuis in Middelharnis. Wim Broekman, toen hoofdredacteur van het maandblad "Foto", opende deze tentoonstelling. Daar bleef het niet bij. Ook de grote zaal van het Diekhuus werd ingezet om diashows te projecteren.

Rarekiek voorzitter Caty Pater dankt Wim Broekman voor de opening van de tentoonstelling in 1992 met links burgemeester Sleurink-Rabbinge. Rechterfoto: Rarekiek performance rond het jubileum op het strand bij Ouddorp in 1992

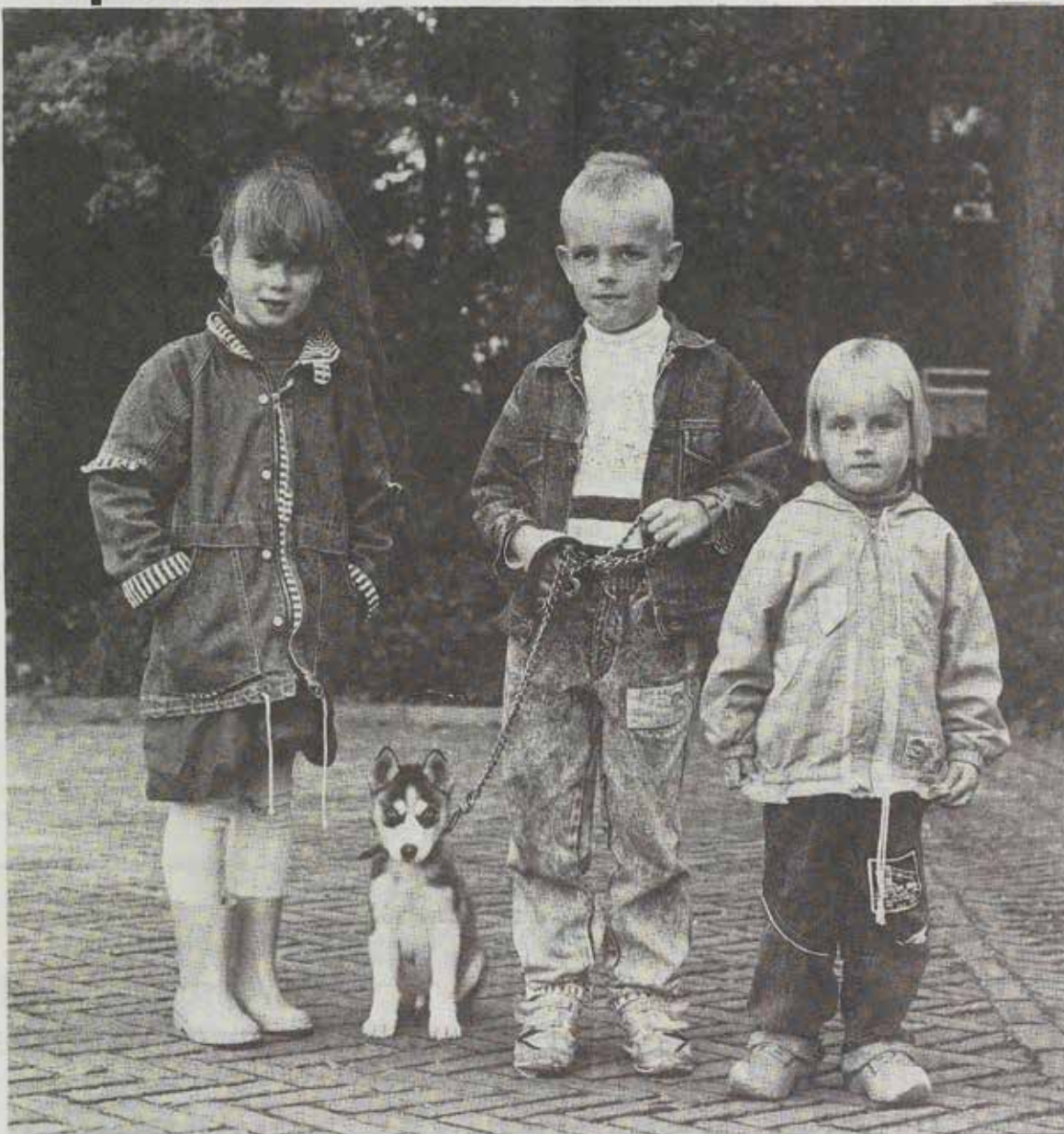
1997

In 1997 vierden we uitbundig het 40-jarig bestaan met opnieuw een grote expositie in het Gemeentehuis, die werd geopend door Fotobond voorzitter Frank Boots. Ook in het Diekhuus werd geëxposeerd en diverse leden hadden een eigen locatie gevonden voor hun foto's zoals de winkels van Buijsse, Kruidier en nog diverse andere. Engelse gasten van Lytham St. Annes waren aanwezig bij de opening.

Foto Jan Voogd

In gemeentehuis Middelharnis
Expositie van fotoclub 'De Rarekiek'

De immer enthousiaste leden van de 35-jarige fotoclub 'De Rarekiek' te Middelharnis-Sommelsdijk exposeren hun werk in een jubileum-expositie die van vrijdag 11 september tot 23 oktober in het Gemeentehuis van Middelharnis gehouden zal worden. Volgende week vrijdagavond zal die worden geopend door dhr. W. Broekman, hoofdredacteur van het fotoblad 'Foto'. De expositie zal op werkdagen van 9.00 tot 16.30 uur te bezichtigen zijn en op twee zaterdagen, t.w. 12 en 19 september van 10.00 tot 16.00 uur. Ter illustratie kozen we een knappe foto gemaakt door Krijn van Putten.

Uit Eilanden-Nieuws van 4 september 1992

2007

In 2007 bestond de club 50 jaar. Diverse ruimtes in het Diekhuus stonden een weekend tot onze beschikking om te exposeren, beeldenshows te laten zien, foto's te bespreken en workshops te geven. Het werd een groot fotofeest dat door Gijs van Gent, bestuurslid van de Fotobond, werd geopend. Gijs en Dini van Gent verzorgden beeldenshows en workshops. Ria Lokker liet haar bijzondere reis- en natuurfotografie zien, James v.d. Borghst legde Photoshop uit. Frans Rentink en Joep Luijckx bespraken foto's. Eddy Marissen liet dia's zien en daarna sloten Gertjan de Zoete en Peter Muller af met 6x7 dia's op groot scherm. De ramen van het Diekhuus waren bekleed met enorme foto's van de ogen van de Rarekiekers zowel in positief als in negatief, een echte blikvanger. Verder maakte de club een speciaal fotoboek met recent fotowerk van haar leden. Dirk van den Hoek maakte een videofilm over 50 jaar De Rarekiek.

Met de klok mee: Cor Campfens ontvangt het jubileumboek uit handen van Gijs van Gent, foto Martien van Rossen uit het jubileumboek, Peter Muller en Gertjan de Zoete en de poster van het jubileum

De ogen van de Rarekiekers op de ramen van het Diekhuus

Foto Jan Elen uit het jubileumboek 50 jaar Rarekiek

Fotofestival Naarden 1995

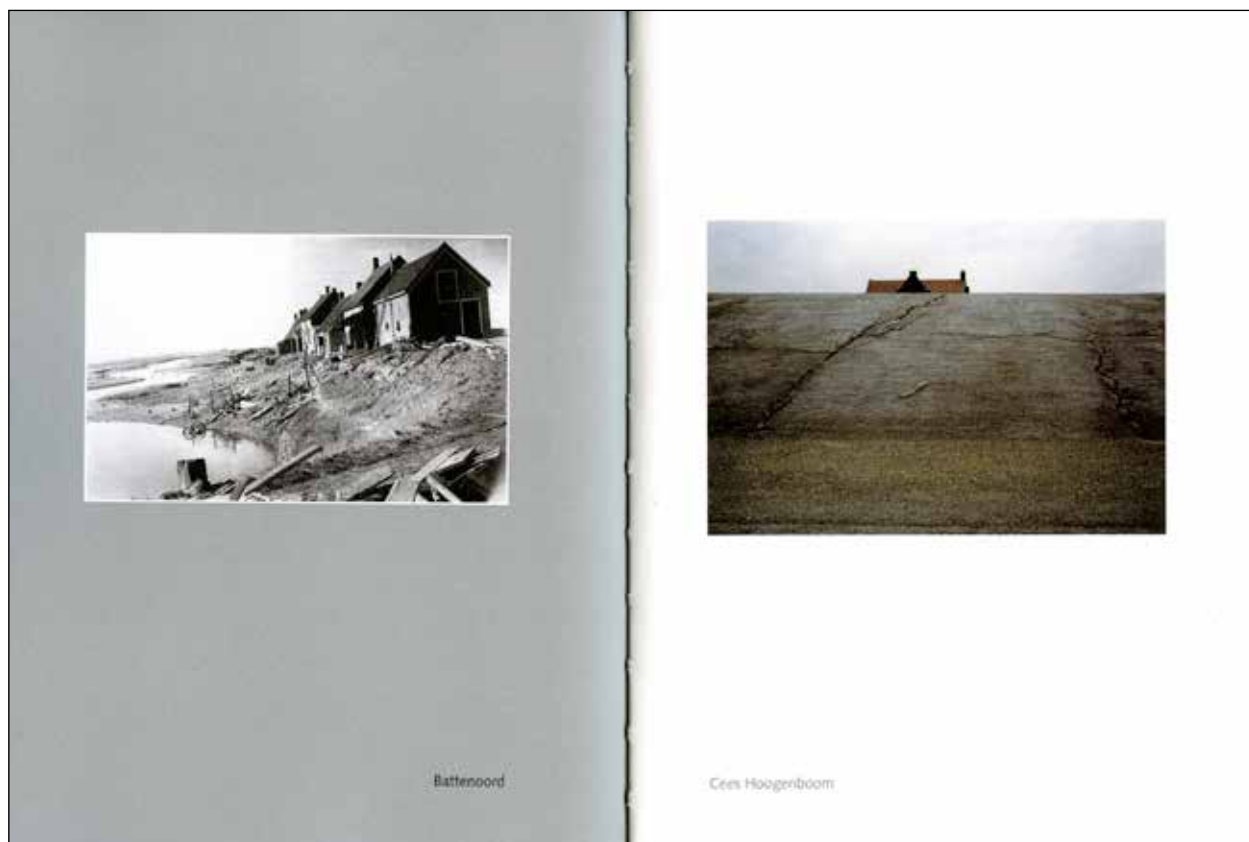
Het Fotofestival Naarden, een van de grootste tweejaarlijkse fotofestivals in Nederland, had in 1995 als thema "Tolerantie". Er was in Naarden veel heftige fotografie te zien uit plaatsen waar tolerantie heel laag is. Ook de Fotobond was uitgenodigd op dit festival en zij koos De Rarekiek om namens hen invulling te geven aan het festivalthema. Onze club bouwde daarvoor een object van bijna 4 meter hoog, dat een meetapparaat verbeeldde met daarop foto's die het thema invulden.

Aan dit object is door Joep Luijckx, Theo Mastenbroek en andere clubleden hard gewerkt. Een enorme uitdaging was het om het onbeschadigd naar Naarden en terug te krijgen. Het had een prominente plaats op de tentoonstelling en kreeg veel bekijks.

Herdenking 50 jaar Watersnoodramp "Getekend" - 2003

Onder auspiciën van de Stichting Podium werd in 2003 het project "Getekend" vormgegeven. Zes plaatsen op het eiland die "getekend" zijn door de Watersnoodramp werden in tekst en beeld opnieuw herdacht. De tekst kwam in dichtvorm van Rien Vroegindeweyj. De zes foto's werden gemaakt door Rarekiek-leden Cees Hoogenboom, Ton van der Laan, Theo Mastenbroek, Peter van Sprang, Anne-Marie Vermaat en Wim Weeda. Ook werd er muziek voor dit project gecomponeerd. Er werd een boekje uitgegeven met de oude en nieuwe foto's, gedichten, tekeningen en bijgevoegd een cd met de muziek. Op 24 oktober werd het project in het Provinciehuis in Den Haag afgesloten met een muzikale voorstelling en de tentoonstelling van foto's en tekeningen. Eerder was die tentoonstelling al langs de vier toenmalige gemeenten op het eiland gegaan.

Uit het boekje "Getekend" met rechts de foto van Cees Hoogenboom, onder de bijdrage van Wim Weeda aan het boekje

Fotofestival aan de Maas – 2006, 2008, 2011, 2014

November 2004 was het eerste “Fotofestival aan de Maas”, toen nog volledig georganiseerd door Fotoclub Schiebroek. In 2006 besloot Schiebroek deze tentoonstelling van een weekend breder te trekken en de hele afdeling uit te nodigen mee te doen. Zo ontstond het tweede Fotofestival aan de Maas, toen nog gehouden in een scholengemeenschap in Hillegersberg. Het thema van de tentoonstelling was “Typical Dutch”, waarbij foto’s van Kees Hoogenboom, Marc van Houwelingen, Wim Weeda en Corrie Venant werden geaccepteerd voor de expositie naast een bescheiden clubpresentatie.

Het Nederlands Fotomuseum zag het grote enthousiasme waarmee dit project werd aangepakt en uitgevoerd en nodigde de festivalorganisatie uit het volgende festival in 2008 in LP2 te houden, de grote tentoonstellingsruimte naast het Fotomuseum aan de Wilhelminapier in Rotterdam.

De tentoonstellingscatalogus 2006

2008 - Dynamisch Rotterdam

In 2008 was het thema “Dynamisch Rotterdam”. Het fotomuseum koos werk van Jan Keuvelaar, Angélique van der Loo, Anne-Marie Vermaat en Ton van der Laan om op de hoofdtentoonstelling te hangen. We hadden nu een stuk uitgebreidere clubpresentatie met een aantal grote foto’s en collages.

Foto Anne-Marie Vermaat - Dynamisch Rotterdam

Foto Jan Keuvelaar - Dynamisch Rotterdam

De presentatie van onze club op het festival van 2008

2011 - Raw Zone

Het festival werd vanaf 2008 om de drie jaar gehouden op deze locatie en De Rarekiek viel in 2011 op door haar presentatie met aardappelkistjes met daarin onze foto's in 2011. Op het thema "Raw Zone" in 2011 koos het Fotomuseum foto's van Jaap Peeman, Jan Kevelaar, Mieke van Helden en Peter van Sprang voor de hoofdten-
toonstelling.

De foto's van Peter van Sprang (rechts) en Jaap Peeman (onder) op de Raw Zone tentoonstelling

2014 - Twilight

In 2014 was het thema “Twilight” en Sue Goldberg, Magda Korthals en Corrie Venant kregen nu de acceptaties om voor de club op op de hoofdtentoonstelling te hangen. Omdat het gebouw LP2 niet meer beschikbaar is voor tentoonstellingen is het geplande festival van 2017 verplaatst naar 2018.

Veel Rarekiekers op de dijk bij Battenoord voor onze clubpresentatie op Twilight. Hieronder de geaccepteerde foto's van Magda Korthals, Sue Goldberg (linksonder) en Corrie Venant (rechtsonder)

Verlichte boerderijen – 2007 en 2011

De Boerderijstichting Zuid-Holland heeft zich, voortbordurend op het Jaar van de Boerderij uit 2003, ingespannen om op zoveel mogelijk plekken de boerderijen, oud en nieuw, letterlijk en figuurlijk in het licht te zetten. Men wilde dat meer mensen op deze manier van het culturele erfgoed zouden genieten en trots zouden zijn op al het mooie in de eigen omgeving.

In 2007 leidde dat tot de eerste Verlichte Boerderijen route op Goeree-Overflakkee. In de maand september waren diverse avonden veel van de eilandelijke boerderijen verlicht. Er was veel belangstelling voor en met bussen kon men de route volgen.

Onze fotoclub werd gevraagd om deze boerderijen fotografisch vast te leggen. Tien clubleden deden dat in 2007 en een dertigtal foto's werd tentoongesteld in Wijkcentrum Compaenen in Middelharnis. In de editie van 2011 zijn negen clubleden aan het werk geweest om deze bijna 100 objecten – ook wat molens en windmolens hoorden erbij – vast te leggen. Het waren leuke, bevredigende,

maar soms ook intensieve opdrachten. Het mooiste licht was meestal een kwartiertje kort na zonsondergang, waarbij het nog niet pikdonker was. Dus moest je meer dan eens op pad om dat licht bij de verschillende locaties te treffen.

*Boven: Boerderij Akkerzorg door Wilma Schrier
en onder: Boerderij De Stee van de Keizers door
Bram Schrier*

Fanfare De Hoop - 2009

Fanfare De Hoop uit Stellendam, een van de Nederlandse toporkesten op dit gebied, ging een nieuwe cd uitbrengen en had daar uiteraard een hoes voor nodig met een pakkende foto erop. Aan De Rarekiek werd gevraagd of die deze fotografische opdracht wilde aannemen. Dat deed de club graag. Sommige leden zochten de inspiratie in hun bestaande fotografie, maar een enkeling leefde zich beeldend uit en dat beviel Gijs van Gent wel, die de voorselectie van drie beelden voor zijn rekening nam. De Fanfare zelf koos uiteindelijk een foto van Sue Goldberg voor op de cd. Tijdens het Nieuwjaarsconcert van 2009 was er een tentoonstelling van alle 50 foto's uit de voorselectie. Een afdruk van de winnende foto werd aangeboden aan de gemeente Goedereede.

Boven: de presentatie van alle 50 geselecteerde foto's tijdens het Nieuwjaarsconcert, daaronder de winnende foto van Sue Goldberg en de presentatie door jurylid Gijs van Gent en Sue Goldberg van die gekozen foto

Erik en het klein insectenboek - 2012

Diekhuus (Compaenen), de bibliotheek en De Rarekiek werkten samen om ter gelegenheid van de 100-ste geboortedag van Godfried Bomans en de heruitgave van zijn boek “Erik en het klein insectenboek” een tentoonstelling te maken over dit boek. Elf leden verbeeldden in 40 foto's diverse lagen uit dit boek en gaven een zeer afwisselend beeld van dit verhaal. Men zocht het in het macro-werk van de insecten, fotografisch verkleinde kinderen zodat ze in de insectenwereld pasten of brachten zichzelf in beeld als een vrije bewerking van de thema's in de tekst. Diekhuus en bibliotheek waren erg enthousiast. De tentoonstelling hing in het Diekhuus en enkele regionale bibliotheken.

Men zou eigenlijk negen jaar moeten zijn, en dan, met niets dan een hansopje aan, door een groot bos moeten lopen om te begrijpen hoe de kleine Erik zich voelde toen hij een graspolletje dwars door trachtte te steken.

Wilma Schrier

Ton van der Laan

*“Het [slak-
ken]huis
bleek uit een
lange gang te
bestaan, die
in een spiraal
al nauwer en
nauwer werd.
Aan beide
kanten waren
deurtjes...”
Hoofdstuk 4*

*Foto:
Sue Goldberg*

55-jarig bestaan in 2012

Dit heugelijke feit vierde de club met een grote tentoonstelling in wat nu de Rabobankzaal is geworden in het Diekhuus

FOToclub de

 RAREKIEK

26
27
28
april

tentoonstelling

in het Diekhuus van
Middelharnis

Openingstijden:
Donderdag 26 april van 11.00 uur tot 22.00 uur
Opening donderdag 26 april om 20.00 uur
Vrijdag 27 april 11.00 tot 21.00 uur
Zaterdag 28 april 10.00 tot 17.00 uur

Poster voor de tentoonstelling van 2012. De foto is van Corrie Venant.

Muziek - de kracht van een lied - 2013

In een project van de muziekschool, Diekhuus, bibliotheek en Rarekiek werden door fotografen van onze club de muzikleerlingen van de Muziekschool Goeree-Overflakkee gevolgd bij hun muzikale aspiraties. Het was voor veel leden een mooie uitdaging om de eigen gebaande paden te verlaten en te kijken hoe je muziek en de mens erachter op een eigenzinnige manier kunt vastleggen. Het leverde veel leuke en spontane fotografie op gemaakt door 12 clubleden. Een selectie van deze foto's werd tentoongesteld in het Diekhuus samen met muzikale themafoto's van leden van De Rarekiek. Alle beelden werden tijdens de afsluitende muziekkuitvoering ook nog geprojecteerd.

Jaap Peeman

Peter van Sprang

Sociëteit Rethorica 500 jaar

In 2015 is het 500-jarig bestaan van Sociëteit Rethorica gevierd. In hetzelfde jaar bestond Sommelsdijk 550 jaar. Een aantal leden van de club heeft de vele activiteiten van dit bijzondere jubileum fotografisch vastgelegd, een mooie samenwerking.

Gedurende een half jaar werden, bijeenkomsten, school-projecten en natuurlijk het feest uitgebreid gefotografeerd door Rarekiek-leden Jaap Peeman, Leendert Verkerke, Bram en Wilma Schrier, Theo Mastenbroek en Anne-Marie Vermaat. Het later uitzoeken van de enorme hoeveelheid foto's was al een karwei op zich. De foto's zijn gebruikt in het jubileumboek van Sociëteit Rethorica.

500 jaar Sociëteit Rethorica in Sommelsdijk werd in 2015 door diverse Rarekiek-leden fotografisch vastgelegd tijdens de vele activiteiten rondom dit evenement.

Kunstkijk – 2014 tot heden

En dan is er de Kunstkijk Goeree-Overflakkee. Rond 2004 startte de Kunstkijk als een zomerse atelierroute langs de ateliers van diverse kunstenaars. Later veranderde het karakter en vond de Kunstkijk plaats op diverse locaties op het eiland en werden steeds meer kunstenaars uitgenodigd om tijdens het Hemelvaartweekend te exposeren. Sommige leden van De Rarekiek hadden intussen een plekje veroverd op de Kunstkijk.

Vanaf 2014 werd De Rarekiek gevraagd als club om mee te doen. In 2014 en 2015 is er geëxposeerd in de grote schuur van Camping De Grevelingen in Battenoord. Hier konden we onze eigen tentoonstellingsborden goed kwijt en in 2014 werden bijna 100 foto's geëxposeerd onder het brede thema "Buitenleven." Daarnaast was er ruimte digitaal te projecteren en ook hadden we een avond met de Dordtse fotograaf Jan Tito die kunst en fotografie op een boeiende manier samenbracht.

Foto's van de Kunstkijk 2014 met boven een overzicht van de tentoonstelling en daaronder met de klok mee foto's van Janet Haines, Magda Korthals, Jeanine Fortuin en Ton van der Laan

In 2015 hadden we een expositie zonder thema. Daarna, in 2016, is onze club verhuisd naar Jachtwerf Atlantica in Stad aan het Haringvliet. Deze botenloods bood ons meer ruimte en beter licht. In 2017 hebben clubleden mooi werk met uiteenlopende thema's afgedrukt. Naast de eigen tentoonstellingsborden waren er plekken om schildersezels met foto's neer te zetten. Met behulp van Jachtwerf Atlantica konden wij een professioneler en rustiger uitstraling aan de ruimte geven door het omringen van onze ruimte met metershoge witte doeken waarop ook foto's gehangen konden worden. Ook hadden we plaats voor de digitale presentatie van het beste werk van onze leden. Het werd een volop bezochte tentoonstelling met een muzikaal intermezzo.

Al die projecten en tentoonstellingen vragen heel veel inspanning en creativiteit van clubleden. Wij hebben nu al 10 jaar dankbaar gebruik gemaakt van tentoonstellingsborden die door oud-lid Sander Boerman gemaakt werden rondom 2007. Hoewel al deze jaren veel mensen hebben bijgedragen aan het opzetten van tentoonstellingen, in recente jaren hebben Wim Weeda met zijn rechterhand Hans Groenendijk een trekkersrol vervuld naast de grote rol van onze huidige voorzitter Theo Mastenbroek. Theo's printer heeft veel overwerk verricht en zijn aanhangwagen heeft tentoonstellingspullen overal naar toe gebracht. En natuurlijk waren er veel meer leden die figuurlijk en soms letterlijk aan de weg hebben getimmerd, onder anderen Martien van Rossen & Bram en Wilma Schrier. Dit is een goed moment om al die stille – en minder stille – krachten te bedanken voor al dat werk; veel leden kwamen naar tentoonstellingen om foto's op te hangen, als gastvrouw of gastheer onze bezoekers te woord te staan, en ook om alles netjes af te breken na afloop. Het is veel maar dankbaar werk, zeker als je de kwaliteit en de belangstelling ziet toenemen.

Foto's van de Kunstrijk 2017 met boven v.l.n.r. Leo van Kassel en Sjaak Breedveld. Onder: Bram Schrier en John van Oudenaren.

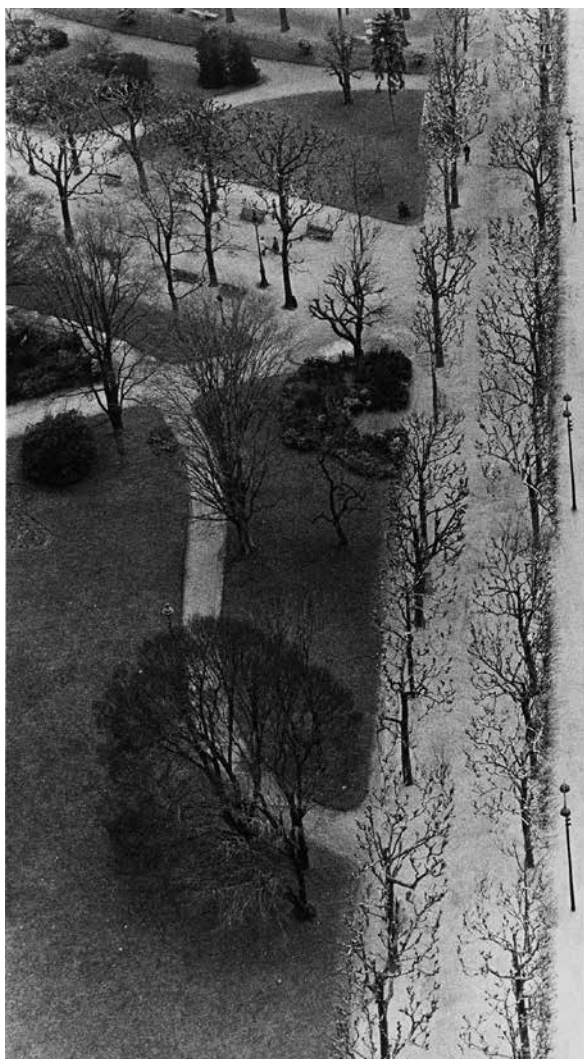
Wedstrijden

Vanaf het begin van de jaren '60 doen De Rarekiek en haar leden mee aan fotowedstrijden. Er is een clubwedstrijd, georganiseerd door de Fotobond en er zijn individuele wedstrijden uitgaande van bond en afdeling, al dan niet op een thema. Daar wordt door veel clubleden enthousiast aan deelgenomen. Hoe deden we het?

Bondswedstrijden

Ten minste 60 jaar organiseert de Fotobond voor de aangesloten clubs de “Bondsfotowedstrijd” en de “Bondsdiawedstrijd”. In 1958 werd onze Fotokring uitgenodigd deel te nemen aan de Bondsfotowedstrijd van dat jaar. Hier was binnen de club nog geen belangstelling voor. De eerste vermelding in ons archief betreft deelname aan de Bondsdiawedstrijd in 1961. In deze wedstrijd moet een club 10 foto's of dia's inzenden, waarbij er maar drie (tegenwoordig twee) beelden van één maker bij mogen zijn.

Vanaf 1961 zien we jaarlijks deelname van de club aan een of beide wedstrijden. In 1968 wordt in beide wedstrijden de topgroep bereikt en dat doet de club drie jaar achter elkaar. In de loop van de jaren kwamen er veranderingen in de manier van waarderen. De jury ging punten (1-10) toekennen

Goud voor Theo Mastenbroek in 1977

en in 1978

aan de tien foto's en zo ontstond er na optelling van alle punten van de drie juryleden een ranglijst van clubs. Foto's met 23 (of soms 24) punten kregen een bronzen sticker en daarboven zaten de zilveren en gouden stickers. De drie of vier clubs die er duidelijk boven-uit staken werden in de topgroep geplaatst. Eind jaren '70 won Theo Mastenbroek twee gouden stickers.

Goud voor Jaap Peeman in 1978

Ook Jaap Peeman deed in 1978 goede zaken met een gouden sticker. Er werd in die tijd een vrij sombere toonschaal gebruikt, liefst afgedrukt op mat papier.

Met de komst van de digitale fotografie verdween de Bondsdiawedstrijd. In 2006 was de laatste editie, waarbij De Rarekiek nog een keer in de topgroep terecht kwam. Door die digitale fotografie ging het met de Bondsfotowedstrijd crescendo. Het aantal deelnemende clubs verdubbelde zo ongeveer tot 180. De concurrentie werd daardoor ook heviger. Toch wist De Rarekiek in de afgelopen tien jaar diverse top-10 scores te bereiken met recentelijk een gouden sticker voor Anne-Marie Vermaat. Zie pagina 142.

Foto Nationaal

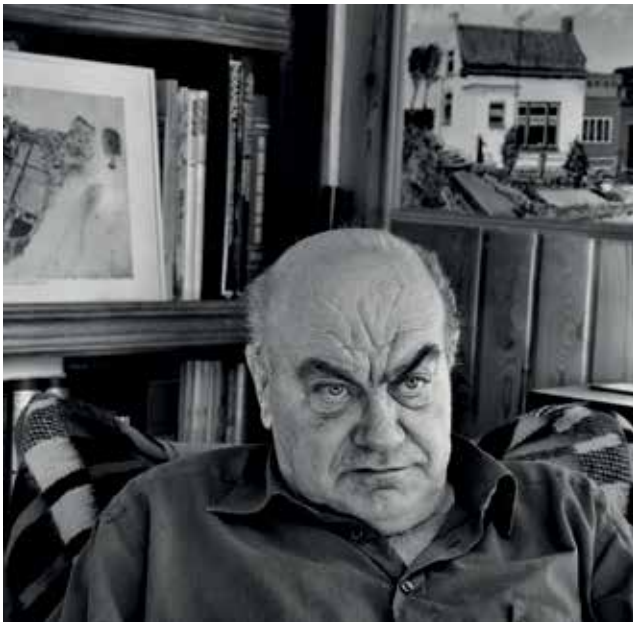
Een goede serie van vijf foto's is een behoorlijke uitdaging. De wedstrijd Foto Nationaal van de Fotobond vraagt daarom. Je moet lid zijn van de landelijke groep BMK of een uitnodiging krijgen om mee te mogen doen. Een jury van buiten de bond beslist welke series komen te hangen op de reizende tentoonstelling die het resultaat is van de jurering. Daarnaast zijn er series die de tentoonstelling net niet halen, de "oogappels".

In de jaren '90 werden series van Marga Jessurun, Theo Mastenbroek, Ton van der Laan en Jan Verlaat geaccepteerd. Daarna volgden nog Anne-Marie Vermaat en opnieuw Theo. Fons Kern had nog een oogappel-serie.

Joop van de Weteringwedstrijd

Joop van de Wetering was jaren voorzitter van Fotoclub Schiebroek en de Zuidhollandse afdelingen van de Fotobond. Bij zijn overlijden liet hij een legaat na dat tot doel had de amateurfotografie te bevorderen en stimuleren. De Joop v.d. Weteringwedstrijd, de opvolger van de afdelingswedstrijd van Zuid-Holland Zuid, ontstond hierdoor, waarbij er nu interessante prijzen te winnen zijn voor de beste drie fotografen en de beste club in deze jaarlijkse wedstrijd.

De Rarekiek doet sinds de start in 2005 altijd met flink wat leden mee. Vijf maal hadden we als club de meeste foto's bij de top-20 en daarmee de clubprijs. Ook wonnen clubleden vijfmaal de wedstrijd individueel. Die eer kwam toe aan: Willy Mijs (2006), Fons Kern (2007), Theo Mastenbroek (2010), Wim Weeda (2012) en Angélique van der Loo (2015).

Rarekiekleden die de Joop van de Weteringwedstrijd wonnen: boven: Theo Mastenbroek, midden: Wim Weeda en Fons Kern en onder: Willy Mijs-van Rossum. De winnende foto van Angélique van der Loo staat bovenaan pagina 99

Foto Individueel

Naast de Bondsfotowedstrijd organiseert de Fotobond een aantal wedstrijden waar je als fotograaf individueel aan mee kunt doen. Foto Individueel is een van die wedstrijden, waarbij je één foto mocht inzenden. De kans om die wedstrijd te winnen was daardoor niet zo groot, maar één Rarekieker is het in 2010 gelukt. Jaap Peeman won de wedstrijd met een schitterend jongensportret.

Martien Coppensprijs

Seriematig werken en met andere fotografen een project uitvoeren wordt door de Fotobond sterk aangemoedigd. De Martien Coppensprijs is zo'n wedstrijd die gaat over documentaire fotografie en bestemd is voor vrijetijdsfotografen. Clublid Magda Korthals heeft al enkele keren met succes deelgenomen. Haar serie over de truckers langs de N57 behaalde in 2016 de tweede prijs.

Een van de foto's uit de serie die Magda Korthals in 2016 met succes inzond voor de Martien Coppens prijs

Frans Lanting Award

In 2014 werd de eerste editie van deze fotowedstrijd georganiseerd door National Geographic en het Wereldnatuurfonds. Het thema was “Waar zee en land elkaar raken”. 5000 foto’s werden hiervoor ingezonden. De jury, onder voorzitterschap van Frans Lanting, selecteerde hieruit 25 genomineerde foto’s. Hieruit werd later de winnaar gekozen. Clublid Fons Kern had ingezonden en zijn foto van de Slikken van Goeree-Overflakkee behoorde tot die 25 genomineerde foto’s. De prijsuitreiking vond plaats in het tv-programma RTL Late Night van Humberto Tan. Hoewel Fons de wedstrijd niet gewonnen had, was hij wel bij de uitzending. Het was een van de hoogtepunten uit zijn fotografische carrière.

De genomineerde foto van Fons Kern voor de Frans Lanting Award 2014

Landelijke groepen

Iedere fotograaf wil zichzelf verbeteren en uitgedaagd worden. Een foto-club is een goede omgeving om daaraan te werken. Ook wedstrijden, zoals eerder besproken in het boek, bieden uitdagingen. Er zijn meer mogelijkheden, zoals het behalen van een titel in de fotografie. Veel foto-organisaties bieden die mogelijkheid. Ook bij de Fotobond kun je een titel behalen en zijn er thematische gespreksgroepen voor wie zich verder wil verdiepen.

BMK

Bonds Meester Klasse is in onze Fotobond het hoogst haalbare. De ballotage van een uitgebreide serie foto's door een jury van buiten de Fotobond is streng en het toelatingspercentage is daardoor niet hoog. Fotografen die door de ballotage komen mogen gaan deelnemen aan de BMK-gespreksgroep.

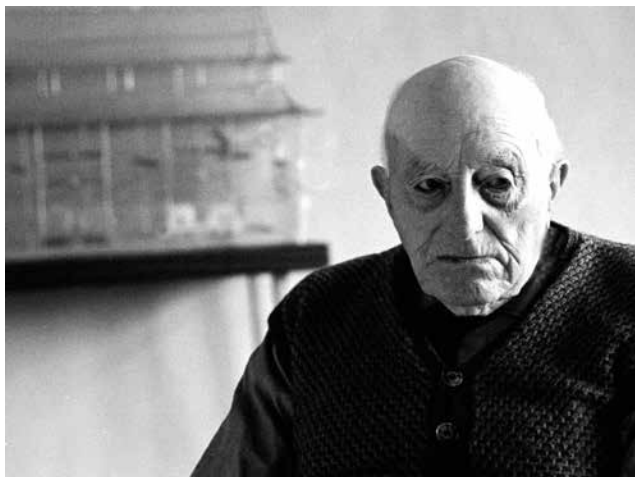
In het seizoen 1969-70 deden de eerste Rarekiekleden, Marga Jessurun en Anneke van Woerden, een poging de titel te behalen en met succes. In 1976 volgde Theo Mastenbroek. In de jaren '80 kwamen daar nog enkele fotografen bij die korte tijd lid waren van onze club: Henk Roelfsema, Rob 's-Gravendijk en Aad Touw. Daarna werd het een tijdje stil.

Vanaf 1994 werd het mogelijk om met slechts 8 werken het kandidaatlidmaatschap te behalen als opstap naar de echte BMK-titel. Enkele clubleden hebben van die mogelijkheid gebruik gemaakt. De stap van kandidaat-BMK naar BMK is een heel lastige en een soms frustrerende. Je hebt steeds andere jury's. Terwijl het ene jaar lovend over je werk gesproken wordt, kan het zijn dat de jury een jaar later heet noch koud wordt van je nieuwe of verbeterde serie.

De club moest wachten tot 2009 eer we weer een lid konden toevoegen aan onze BMK-lijst. Fons Kern maakte een serie foto's over zijn werk en winkel waarmee hij zijn BMK-titel behaalde. Dit werkte inspirerend voor een groepje clubleden. Anne-Marie Vermaat, Jaap Peeman, Wim Weeda, Angélique van der Loo en Corrie Venant namen zich voor om in te gaan zenden en stimuleerden elkaar in deze activiteiten.

Dit bleef niet zonder resultaat. In 2012 haalde Jaap Peeman de BMK-titel met zijn serie over het laatste levensjaar van boer Bouterse uit Sommelsdijk, een mooi, klassiek zwart-wit document over een boerenleven. Anne-Marie Vermaat was in 2015 de volgende in de groep die de BMK-titel haalde met een kleurenreportage over de training op het Scheveningse strand van de paarden die op Prinsjesdag in actie komen.

Dit alles overziend kun je vaststellen dat je aan een enorme klus begint wanneer je de BMK-titel wilt behalen. De serie moet heel "eigen" zijn, een goed concept of idee als basis hebben en technisch goed uitgevoerd zijn. Ook is de concurrentie heviger dan vroeger door het grote aantal inzendingen. Het seriematig of verhalend werken zien we gelukkig steeds meer op de club wat leidt tot verdieping in de fotografie.

Uit de BMK-serie van Marga Jessurun

Uit de BMK-serie van Anneke van Woerden

Uit de BMK-serie van Theo Mastenbroek

Uit de BMK-serie van Fons Kern

Uit de BMK-serie van Jaap Peeman

Uit de BMK-serie van Anne-Marie Vermaat

Camera Natura

Na oprichting van de BMK gespreksgroep zijn binnen de Fotobond nog diverse andere gespreksgroepen opgericht. De eerste gespreksgroep die volgde, was de natuurgroep, opgericht in 1982 en later omgedoopt tot "Camera Natura". De groep houdt zich aan een scherpe definitie van natuurfotografie waarbij cultuurlandschappen en menselijke invloeden zoveel mogelijk vermeden worden. Jaarlijks kun je acht foto's of digitale beelden inzenden die door leden van de groep beoordeeld worden om toegelaten te worden.

Diverse Rarekiekers zijn lid geweest of lid van deze groep. Els Küppers was de eerste in 1992, kort daarna gevolgd door Magda Carels en Ton van der Laan. Niet lang daarna kwamen Joep Luijckx, Riet Elen, Jan Elen, Liesbeth van Vliet en Martien van Rossen. Van hen zijn Ton, Joep, Riet en Mar-

tien nog steeds lid van de groep. Af en toe exposeert de groep en regelmatig wordt een fotoreisje naar de Wadden gemaakt. De groep komt vier keer per jaar bij elkaar om foto's te bespreken en telt tussen de 30 en 40 leden.

Jan Elen (IJsland)

Riet Elen-Doorduyn (Rio Tinto, Spanje)

Ton van der Laan

Joep Luijckx

Martien van Rossen

FIAP

De FIAP is de wereldwijde federatie van foto-organisaties. De FIAP organiseert zelf wedstrijden en ondersteunt fotosalons waaraan fotografen uit de hele wereld kunnen meedoen. Acceptaties van beelden en prijzen op die salons tellen mee voor het behalen van FIAP titels, te beginnen met A(rtiste)-FIAP, dan E(xcellence)-FIAP en het ultieme M(aster)-FIAP.

Diverse Rarekiekleden hebben de afgelopen 10 tot 15 jaar ingezonden naar deze salons en met succes want alle 8 van onze leden die inzonden, hebben één of meer titels behaald. Anne-Marie Vermaat lukte het in 2013 de MFIAP titel te halen met een serie van 20 foto's over de metro van Pyongyang in Noord-Korea. Er zijn in Nederland maar zes fotografen die die titel hebben en zij is de eerste Nederlandse vrouw met die titel.

De Rarekiekers hadden meerdere redenen om mee te doen. Deels was het de spanning. Deels was men benieuwd hoe hun foto's het in een internationale competitie zouden doen en natuurlijk hoopte iedereen in de prijzen te vallen en/of een plekje te krijgen in de catalogus van het salon. Die catalogi waren vroeger mooie fotoboeken maar tegenwoordig is het vaak een cd of dvd met de geaccepteerde en winnende beelden.

Met wat voor beelden scoor je? Anne-Marie is zelf jurylid geweest bij een groot salon (Holland Circuit) en geeft aan dat eyecatchers de meeste kans hebben op acceptaties en prijzen. De jury ziet de beelden namelijk maar een paar seconden. In 2018 gaan Angélique van der Loo en Jaap Peeman ook jureren voor het Holland Circuit, de grootste fotosalon van Nederland.

Enkele jaren is binnen De Rarekiek een groep actief bezig geweest met inzenden naar salons. Die groep bestond uit Corrie Venant (EFIAP), Angélique v.d. Loo (EFIAP), Anne-Marie Vermaat (MFIAP), Wim Weeda (AFIAP), Marc van Houwelingen (AFIAP), Jaap Peeman (EFIAP), Ton van der Laan (AFIAP) en ook Fons Kern (AFIAP). Enkelen zijn nog actief met inzenden.

De Fotobond heeft een landelijke gespreksgroep FIAP voor Fotobondleden met een FIAP titel. Drie leden van De Rarekiek (Anne-Marie, Angélique en Wim) zijn lid van deze groep die 4x per jaar bijelkaar komt.

Op deze en de volgende pagina enkele succesvolle Fiap inzendingen van Rarekiekers.

Foto boven: Angélique v.d. Loo 'Small Steps' (VS). Foto onder: Anne-Marie Vermaat: Barbier Schorem, (R'dam).

Jaap Peeman, Lingreville (Fr)

Ton van der Laan, Point Reyes (VS)

Fons Kern

Wim Weeda, Taccone (It)

Internationale contacten

Ambitieuze en nieuwsgierige fotoclubs zoeken op een gegeven moment contact met clubs en foto-organisaties over de grens. Dat lijkt nu niet zo moeilijk omdat iedere fotoclub en fotograaf die aan de weg timmert een website heeft en te vinden is op het Internet. Dat was in een tijd zonder computer en internet een stuk minder makkelijk dan nu.

Toch deed onze club een eerste poging in 1986. Bob en Caty Pater waren intussen lid van De Rarekiek geworden en hadden contacten met de fotografen uit Lier in België. Beide clubs besloten bij elkaar op bezoek te gaan. Wij gingen eerst naar België, met knikkende knieën, want de Lierse fotoclub mag Koninklijke voor zijn naam zetten.

Lier

We fotografeerden wat in Lier, aten wat en gingen 's avonds de Gevangenenpoort in waar de club haar avonden had. Het werd een heel genoeglijke uitwisseling waarbij het verschil in fotografie opviel. De Belgen werkten iets formeler, preciezer en wat concreter. De Rarekiek was toen al wat lossier in de leer, abstraheerde veel meer en dat werd niet altijd begrepen. Later hebben we nog een keer een collectie foto's uitgewisseld en het commentaar voor de andere club op cassetteband gezet. De foto's en cassettes hebben we in een café vlak bij de grens met België uitgewisseld. Het had wel iets van een illegale transactie.

Blik op Lier met in het midden de weerspiegeling van de Zimmertoren. De inwendige mens wordt niet vergeten.

Lytham St.-Annes

Een kleine tien jaar later ontstond een nieuw contact en weer waren Caty en Bob Pater erbij betrokken. Tijdens een vakantie in Zuid-Spanje kwamen ze leden van een Engelse fotoclub tegen en de suggestie van een uitwisseling werd gedaan. "Daar zijn we veel te klein voor" was de Engelse reactie, "maar we kennen een club die misschien wel geïnteresseerd is". Zo kwamen we in contact met Lytham St. Annes Photographic Society (LSAPS), uit een plaatsje net onder Blackpool, een badplaats aan de Engelse westkust.

Enkele van hun leden kwamen nog wel eens naar Nederland met vakantie en zo ontmoetten we elkaar in Rotterdam in 1995, waar we dozen foto's uitwisselden. Het werd een heel hartelijk contact. In 1997 kwamen LSAPS-leden Tony Bradley en Terry Clark met hun ega's naar Middelharnis om met ons het 40-jarig jubileum van De Rarekiek te vieren. Een jaar later stapten Caty, Bob, Sue Goldberg en Ton van der Laan in augustus op de catamaran van Stena Line naar Harwich om naar

Pam en Terry Clark en Janice en Tony Bradley in ons clubhuis in de Kerkstraat in Sommeldijk in 1997

Lytham te gaan voor hun 50-jarig bestaan. Zie sectie “Rarekiekers op reis” voor details van onze reizen naar LSAPS, waar wij altijd zeer gastvrij ontvangen werden. Helaas verwaterde het contact na enkele bezoeken over en weer toen de beide gangmakers van LSAPS kwamen te overlijden.

Dorchester

In 2012 jaar kwam Janet Haines van de Dorchester Camera Club eens kijken bij onze club in de Kerkstraat toen zij in de voorzomer op het eiland verbleef. Uit dit contact is een “twinning” met Dorchester ontstaan, waarbij we foto’s digitaal uitwisselen. Eerst deden we dat voor een onderlinge wedstrijd en de jaren daarna met het doel elkaars werk te becommentariëren. Die twinning loopt nog steeds en het geleverde commentaar wordt zeer gewaardeerd. Beide clubs zijn gebaat bij en geboeid door de soms verschillende fotografische opvattingen tussen de Engelse en de Nederlandse fotografen. In 2016 brachten Sue Goldberg en Ton van der Laan, die de vertaling van de fotocommentaren voor hun rekening nemen, een informeel bezoek aan Dorchester waarbij ze kennis konden maken met een aantal mensen die tot dan alleen een “e-mail gezicht” hadden.

Het clubhuis van Dorchester en de opening van de avond om 19.30

Wereldwijde uitwisseling

Los van onze meer uitgebreide contacten met buitenlands clubs hebben wij ook in de dagen voor Facebook via het internet zelf internationale contacten gelegd. In **2002** struinde Ton van der Laan alle hoeken van het Internet af om geschikte fotoclubs te vinden voor een fotocircuit. We kwamen uit in Ottawa (Canada), Durham (Zuid-Afrika), Kuala Lumpur (Maleisië), Spanje en Engeland (St. Annes) en later bij clubs uit Polen en Argentinië. Ieder club zond een collectie digitale beelden naar onze club, die wij distribueerden naar de andere clubs met een formulier voor commentaar. Dat hebben we enkele malen met interessant maar ook wisselend succes gedaan. De taal was soms een te grote barrière en soms haakte een club onderweg af.

Selsdon

In **2005** trok onze website met veel foto's de aandacht van een andere Engelse club, de Selsdon Camera Club, gevestigd ten zuidoosten van Londen. We werden uitgenodigd voor een fotowedstrijd met een onafhankelijke jury samen met hen en een club uit British Columbia in Canada. Die wedstrijd wonnen we en ook dat was een eenmalig maar geslaagd contact.

Een selectie uit de foto's die ingezonden werden voor de Selsdon uitwisseling. Van linksboven met de klok mee: Willy Mijs, Fons Kern, Riet Elen-Doorduyn, Wim Weeda en Anne-Marie Vermaat

Rarekiekers op reis

Fotografie en reizen gaan heel goed samen. Onze leden deden en doen dat volop en soms gebeurt dat met kleine en ook wel eens grote groepen. Hieronder een beeld van de Rarekiek clubreizen.

Parijs

In de jaren '70 en begin jaren '80 bezochten enkele Rarekiekers Parijs en kwamen met mooie foto's terug. Dat smaakte naar meer en in 1983 regelde Ton van der Laan voor 7 clubleden een trip van vier of vijf dagen naar Parijs. Er zouden t/m 1988 nog diverse trips volgen.

Die eerste trip was op een bepaalde manier gedenkwaardig. We boekten een georganiseerde trip met trein en hotel naar Quartier Latin maar dat pakte anders uit. We kwamen door een overboeking terecht in de toeristenhotelbuurt bij Moulin Rouge. De drie tweepersoonskamers hadden alleen maar één 120cm breed bed dus de zes heren moesten duidelijk inschikken. Marga Jessurun had een eigen kamer maar uit de kamer naast haar kwamen onheilspellende geluiden.

De terugreis verliep niet bepaald volgens onze verwachtingen. Er bleek een staking te zijn bij de Belgische spoorwegen zodat we later in de middag op de stoep bij Gare du Nord stonden, op het moment dat een clochard in de bosjes achter ons zijn behoeften deed. Gelukkig regelde de tour-operator een bus voor de gestrande Nederlanders.

Foto Marga Jessurun

Ondanks deze verrassingen werd er veel gefotografeerd. In de jaren daarna werd er vooral gekampeerd. We vonden een kleine camping aan de oostkant van Parijs in Neuilly-sur-Marne, vlak bij Marne-la-Vallée, waar veel moderne architectuur te vinden was en ook niet ver van de metro. Rond Pasen en het Hemelvaartweekend waren we daar nogal eens te vinden. De niet-kampeerders in de club ontmoetten we dan in de stad.

Naast bekende plekken in het centrum waren we te vinden in La Défense, Nanterre, Marne-la-Vallée, Les Halles, Centre Pompidou, Port La Vilette en nog veel meer. De mensen, het contrast tussen oud en nieuw en de flitsende architectuur vormden gedurende vijf jaar een bron van inspiratie en de hier gemaakte foto's bepaalden een tijdje wat er in de Kerkstraat op de bok kwam.

Na 1988 hebben we geen echte clubtrip meer gemaakt naar Parijs, maar diverse leden hebben de stad in de jaren daarna bezocht.

Boven: foto Ton van der Laan. Onder: foto Joep Luijckx

Lytham & St. Annes / Blackpool 1998

Door de contacten met de plaatselijke fotoclub Lytham & St. Annes Photographic Society (LSAPS) zijn we daar een paar keer naar toe geweest. In 1998 bestond LSAPS 50 jaar en gingen Caty en Bob Pater, Sue Goldberg en Ton van der Laan er naar toe voor een kort bezoek waarbij de hartelijkheid van onze gastheren en -vrouwen geen grenzen kende. Met een Engels-Nederlands woordenboek in de hand (Google Translate bestond nog niet) hadden zij zelfs een welkomstboodschap voor ons in het Nederlands geschreven en opgehangen. We werden enorm in de watten gelegd.

Op de zaterdag werden we in zeer luxe auto's (twee van hun club leden – Terry Clark en Tony Bradley - waren executive chauffeur) naar het Lake District gereden waar we de toerist uithingen en foto's maakten samen met LSAPS-leden. Voor alles werd gezorgd; wij gingen voor een boottocht over Lake Windermere. De kofferbakken van hun autos waren met een picknick geladen die wij helaas in de regen moesten opeten. Op zondagochtend bekeken we hun jubileumtentoonstelling en maakten kennis met meer van hun leden. 's Middags was het terug naar Harwich en de veerboot na een kort maar lekker intensief bezoek.

Linksboven: een goed bedoelde vertaling. Rechtsboven: Picknick in het Lake District en onder: LSAPS-lid David Marsh toont Caty, Bob en Sue zijn foto's op de tentoonstelling

Lytham St. Annes / Blackpool 2003

In 2003 waren het Jan Wolfert, Anne-Marie Vermaat, Martien van Rossen, Sue Goldberg en Ton van der Laan die met Easyjet voor een prikkie naar Liverpool / John Lennon Airport vlogen en daar met een Easycar (Mercedes A) naar Lytham vertrokken. Onderweg stopten wij in badplaats Southport om de activiteiten langs het strand te fotograferen. Op donderdagavond was het ontzettend leuk een van hun clubavonden te kunnen bijwonen waarin sterke fotografie gecombineerd was met het nodige gevoel voor humor.

In navolging van goed Engels gebruik sloten we gezamenlijk de avond af door naar de pub te gaan waar een humoristische discussie ontstond over pils versus de Engelse bieren. Vrijdag hadden we ruimte in ons schema om een dagje in Blackpool te kijken en daar te fotograferen. Langs de promenade waren er kleurrijke winkels met souvenirs naast de met speelkasten gevulde hallen. Een grote spiegelende wereldbol gaf fotografische mogelijkheden evenals de trambovenleidingen die waren versierd met opblaasfiguren uit films.

De pieren staken ver uit over het water en hadden ook veel snacks, kleurrijk souvenirs en speelkasten in de aanbieding. Zaterdag mochten wij weer aansluiten bij LSAPS; clubleden haalden ons op en namen ons mee op fotoreis met de club door het prachtige Engelse landschap rondom Lytham met een stop voor lunch in een café.

Zondag moesten wij terug naar Liverpool maar hadden wat tijd in een natuurgebied in de buurt van het vliegveld om wat laatste foto's te maken en de auto te wassen, want die moesten we schoon inleveren. Het was een heel plezierig bezoek gezegend met goed weer en leuke foto's.

Blackpool, foto: Martien van Rossen

Foto boven: Sue Goldberg. Onder: Ton v.d. Laan

Ardennen 1998

Met 15 clubleden en aanhang hebben wij in september 1998 een weekend lang een groot huis gehuurd in de Belgische Ardennen. We hebben de maaltijden gezamenlijk voorbereid en gegeten aan de lange tafel in de keukenruimte. Overdag gingen we op pad om te fotograferen in de landschappelijke omgeving. Later in de middag kwamen we weer bijeen om te eten, wat te drinken en ook een keer de barbecue op te stoken.

V.l.n.r. Jan Verlaat, Nan van Sprang, Peter van Sprang, Bram Schrier, Joep Luijckx, Sue Goldberg en Martien van Rossen

V.l.n.r. Wilma Schrier, Annette van Rossen, Martien van Rossen, Bram Schrier en Fons Kern. Onder: de Ardennen in vol bedrijf

Berlijn 2004

Negen leden zagen in 2004 een trip naar Berlijn wel zitten. Dit keer gingen we met de trein via Amersfoort direct naar station Berlin Tiergarten, zo rond eind april. We hadden een leuk kunstzinnig hotel in het centrum en een pasje voor het openbaar vervoer, zodat we lekker uit de voeten konden. Boeiend was een bezoek aan het restant muur dat er als artistieke getuigenis nog staat. Ook hebben wij uitgebreid in het Reichstag gebouw gekeken met zijn beroemde glazen dak. Vanaf Hannah-Arendt Strasse wandelden wij tussen de indrukwekkende blokken van het gedenkteken ter nagedachtenis aan de vermoorde Joden. Dit inspireerde ook om veel foto's te maken. Sommige dagen gingen wij vanuit het hotel in kleinere groepjes om in verschillende wijken te kunnen fotograferen, o.a. Potsdam, Kreuzberg, de Brandenburger Tor en andere delen van Oost Berlijn of bezoek te brengen aan een museum. 's Avonds kwamen wij bij elkaar om gezellig te eten, onze ervaringen van de dag uit te wisselen en plannen te maken voor de volgende dag. We konden de trein terug naar Rotterdam instappen met een goed gevoel en vele geslaagde foto's.

Zittend en liggend v.l.n.r.: Joep Luijckx, Emma Mijs, Ted Servaas. Daarachter: Wim Weeda, Ton van der Laan, Sue Goldberg, Martien van Rossen, Jos de Beer en Anne-Marie Vermaat

Joep in Berlijn, foto Wim Weeda

Holocaust Monument Berlijn, foto Wim Weeda

Praag - 2011

De treinreiswinkel had een leuke aanbieding naar Praag met de City Night Line trein die toen nog reed, gecombineerd met een paar nachten hotel. We wisten een couchette van 6 personen vol te krijgen en van 3 t/m 8 mei 2011 waren Angélique, Anne-Marie, Jan, Wim, Sue en Ton op pad voor een ad hoc fotoreis. Slapen in de trein kan een uitdaging zijn maar een goed whisky'tje doet wonderen voor sommigen. We hebben uitstapjes gemaakt in diverse delen van Praag: de oude binnenstad, de rivier, de bruggen, de parken, de Joodse begraafplaats en beroemde kerken. Doordat de stad op hellingen gebouwd is, hadden wij diverse uitzichtpunten om de bebouwing en het landschap te zien. Wij liepen aardig wat kilometers af door smalle, bochtige straten met kinderhoofdjes of door pleinen omringd door uitbundige versierde, statige gebouwen. Wij wurmden ons over de lengte van de beroemde Charles Bridge, vol met toeristen en straatartiesten, muzikanten en verkopers. Als de afstand echt te ver was, namen we de tram naar onze bestemming. Praag is een schone en rijke stad maar daarentegen viel de prijs van een biertje en het eten reuze mee. Voor 10 euro kon je een aardige drieganger krijgen hoewel het eten wel zwaar op de maag kon liggen met dikke sauzen en deegachtige bijgerechten. Toch gezellige plekken om onze dag af te ronden.

Boven: Ton van der Laan en Angélique van der Loo. Onder: Ton van der Laan en Sue Goldberg

Geliefde dagtochten - Belgische kust

Groepen clubleden zijn vaker voor een dag naar de Belgische kust gegaan om te fotograferen. Met de veerboot van Vlissingen naar Breskens ben je zo bij Knokke-Heist en de toeristische route langs de promenades en strand. We hebben het soms getroffen met het weer en soms in de regen rondgelopen, maar we hebben altijd wat te fotograferen gevonden: gestreepte strandstoelen, interessante

architectuur, lege strandtenten of het bruisende leven op straat. En geen te kort aan cafés voor een gezamenlijke pauze of maaltijd.

Een keer hebben wij de kust bijna niet eens gehaald. Op weg in de buurt van Sluis zagen wij een mooi vervallen en verlaten landhuis. Meteen fotograferen. In plaats van een korte stop hebben wij uren lang ramen met gebroken glas, verbrokkelende muren, afbladderende verf en invallend licht gefotografeerd, ondanks het regenachtige en zeer koude weer. Altijd leuk om kansen te pakken waar je ze vinden kunt.

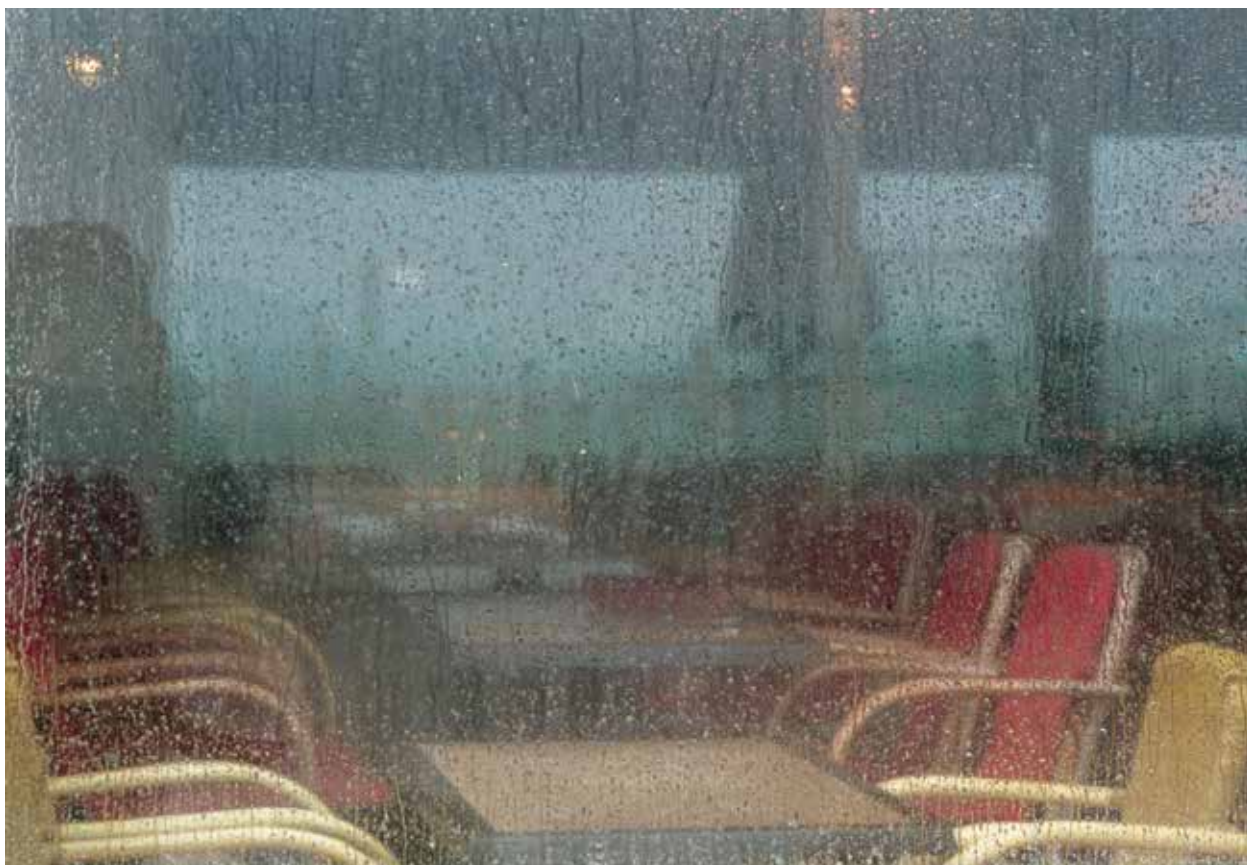

Foto: Sue Goldberg

Foto: Martien van Rossen

Foto: Ton van der Laan

Antwerpen

Vaak zochten we het dichterbij met een daagje Antwerpen met een groep Rarekiekers. Via carpool vanaf het eiland of via de trein of auto vanuit Rotterdam kwamen wij vaak samen op een groot parkeerterrein langs de Schelde. Vanuit daar hebben wij heel verschillende plekken bezocht: de Grote Markt, Onze Lieve-Vrouwkathedraal, verlaten treinsporen, de rosse buurt, winkelstraten, musea. Een keer hebben wij een boeiende rondleiding met gids door de Joodse wijk gehad gevolgd door een lunch met traditionele Joodse gerechten. Als leden niet al te vroeg naar huis moesten, hebben wij ook samen gediend in een van de vele goede restaurants.

Vele jaren geleden kon je zelfs nog op het spoor fotograferen in Antwerpen, wat Cor Campfens (l) en Joep Luijckx hier doen. Daaronder Sjaak Breedveld en Anne-Marie Vermaat aan het werk. Aan de linkerkant foto's van Angélique van der Loo (boven) en Sjaak Breedveld (onder)

De Beeldjes

Het jaar 1980 zat vol ideeën bij De Rarekiek. Een ervan was het instellen van een jaarwedstrijd, waarop de beste foto en dia van De Rarekiek van dat jaar zou worden gekozen. Het idee was om een jury van één persoon te hebben, die zijn of haar zeer persoonlijke keuze mocht maken. We wilden het afwisselend door een fotograaf en een beeldend kunstenaar laten doen om een frisse en hopelijk verrassende kijk op ons werk te krijgen.

Bij een wedstrijd horen trofeeën. Die vonden we in Stad aan het Haringvliet waar schoenmaker Mel Dale in zijn vrije tijd beeldjes maakte. Nu nog een jurylid voor het eerste jaar. We kozen onze mentor Robert Broere om eind 1980 de eerste jaargang te jureren. Het stapeltje foto's was klein en ook het aantal dia's. Je mocht in beide categorieën maar één werkstuk inleveren. Een Engels landschap van Joep Luijckx won bij de dia's en een studie in wc-papier van Henk Peter was de beste zwart-wit-foto.

Het werden avonden met een gezonde rivaliteit en spanning, zeker als ons jurylid, na het bespreken van alle inzendingen, pas op het laatst zijn of haar keuze bekendmaakte. Na verloop van tijd mocht men meer werk inleveren. Naarmate het afdrukken in kleur meer in zwang kwam, werd aan Mel Dale gevraagd of hij nog een tweede (voor dia's) en een derde beeldje wilde maken, nu van een fotograferende vrouw voor de beste kleurenfoto. De eerste twee beeldjes waren fotograferende mannen. Later werd onze wedstrijd "De Beeldjes" genoemd.

Terugkijkend zien we dat beeldend kunstenaars vaak heel anders tegen de foto's aankeken dan de fotografen, die hun fotografische regeltjes en andere aangeleerde manieren van beoordelen toepasten. Beeldend kunstenaars zijn vaak wat vrijer in hun benadering en dat leverde soms heel verrassende keuzes op die we zelf nooit gemaakt zouden hebben. Een nuttige ervaring om onze fotografische opvattingen te verbreiden.

Eenmaal was ons jurylid in 45 minuten klaar, maar vaak werd het middernacht voordat alle foto's besproken waren. Vooral Harry Degen, bestuurslid van de Fotobond maakte veel werk van het beoordelen en bespreken. Zijn commentaar op alle foto's had hij uitgetikt in een klein boekje van zo'n 50 pagina's. Het zit nu in het archief van de club bij het ISGO.

Onze juryleden haalden we meestal niet te ver weg maar door het goede contact met die club kwamen we een keer in Beilen uit, zo'n 250 km naar het noorden. We probeerden ook te zorgen dat de jury niet wist wie welke foto gemaakt had en het liefst de fotografen helemaal niet kende. Er zaten soms foto's bij die nog niet in de club op de bok geweest waren en die daardoor weer een extra verrassing voor de club opleverden ("Weet jij van wie die foto is?").

Doordat de foto's anoniem ingeleverd worden, kan het voorkomen dat het jurylid iemand twee beeldjes gunt. Ton van der Laan was de eerste, daarna overkwam het Fons Kern, Anne-Marie Vermaat en Wilma Schrier. Dat iemand drie beeldjes zou winnen leek ons onmogelijk, maar Frans Rentink kreeg dat voor elkaar en wees voor alle categorieën de foto's van Anne-Marie Vermaat als winnaar aan. Sinds een aantal jaren wordt het beeldje voor de dia's gebruikt voor een serie foto's.

We hebben nu 37 keer de beste foto, dia en later serie gekozen en iedere keer is het weer zo'n zeldzame en drukke avond waarop je een speld kan horen vallen. De houdbaarheidsdatum van de beeldjesavond ligt zo te zien nog een heel eind in de toekomst. Wie de winnaars waren en door wie ze werden uitgekozen is op de website van de club te vinden.

Onze drie trofeeën

De eerste beeldjeswinnaar bij de dia's: Joep Luijckx

De eerste beeldjeswinaar bji zwart-wit: Henk Peter

Publiciteit

Als je als fotoclub aandacht wilt voor je activiteiten en leden wilt werven dan zul je de publiciteit moeten zoeken. De lokale krant is een prima middel hiervoor. Vanaf het begin van de club is er over De Rarekiek geschreven in Eilanden-Nieuws en Ons Eiland. Vervolgens is een clubblad een wens van veel fotoclubs maar je moet wel iemand hebben die het initiatief neemt en de kar blijft trekken. Ton van der Laan heeft dat sinds 1980 voor De Rarekiek gedaan en blikt terug op de “Rarekiek Kroniek”. Het Internet leverde nieuwe wereldwijde en goedkope communicatiemogelijkheden op. Ton begon in 1997 ook te bouwen aan een website en hij vertelt hoe dat uitpakte. Later kwamen de sociale media op gang. Magda Korthals pakte Facebook op voor De Rarekiek en Ton zette een aantal instructiefilmpjes op Youtube.

Krant

Stukjes voor de krant heeft De Rarekiek altijd gemaakt of er werd een redacteur van “Eilanden-Nieuws” of “Ons Eiland” gevraagd een activiteit van de club bij te wonen. Het eerste stukje dateert al weer van 1958. Tot 1980 ging het vooral over tentoonstellingen van de club, de opening van de clubhuizen of reclame voor een open avond. Vanaf 1980 werd meer structureel de krant gezocht om het programma door te geven en successen van club en haar leden te melden. Ton van der Laan startte daarmee en momenteel schrijft Theo Mastenbroek de artikelen. Zo kreeg en heeft De Rarekiek niet alleen naamsbekendheid maar ook een goede naam op het eiland.

Bron: Eilanden-Nieuws van 6 mei 1958

De Rarekiek Kroniek

Wie zou gedacht hebben dat we het zo lang vol zouden houden een clubblad te produceren? Sinds tien jaar is het blad in full color, met volop foto's en de verhalen achter die foto's. De Kroniek geeft een mooi tijdsbeeld over waar we in de club sinds 1980 mee bezig zijn.

Zo ver moeten we teruggaan. In de zomer van 1980 kwamen wat Rarekiekleden bij elkaar op Vissersdijk 9 in Middelharnis bij Ton van der Laan. Er werd besproken hoe we tot een clubblad zouden kunnen komen. Ton had de beschikking over een stencilmachine t.b.v. een ander clubblad waar hij bij betrokken was. Er waren wat Rarekiekers die gingen schrijven om het blad inhoud te geven. Zo werd de Rarekiek Kroniek geboren.

De Kroniek is een tijd lang vooral een verslaglegging geweest van onze clubavonden. De techniek liet toen niet toe om foto's in het blad op te nemen. De stencilmachine werd na een paar jaar vervangen door de kopieermachine, waardoor de kwaliteit een stuk beter werd. Zo hebben we 25 jaar gewerkt tot 2005. De bemensing van de redactie wisselde mee met de frequentie waarin het blad verscheen.

Gelukkig kreeg de redactie weer meer mensen en kwam er ook andere “content.” Zwart-witfoto's begonnen vanaf midden jaren '90 een plekje te krijgen.

De echte verandering kwam toen de club 50 jaar bestond in 2007. Ton had intussen meer kennis over digitale vormgeving en de club waagde zich voor deze gelegenheid aan een dik jubileummagazine in full color, gedrukt bij drukkerij De Graaf in Sommeldijk. De foto's waren prima afgedrukt en de afwerking was goed. Dat smaakte naar meer.

Bij deze drukkerij hebben we vanaf 2008, eerst een maal, later twee maal per jaar, ons clubblad laten drukken. Toen deze drukker stopte werd ons drukkerij Editoo in Arnhem aanbevolen door Bram Schrier, die daar een tijdschrift maakt. Deze drukker is gespecialiseerd in bladen voor verenigingen in kleine oplagen. Hier zitten we nog steeds en we zijn erg tevreden over de kwaliteit. Is een clubblad nog van deze tijd met alle moderne communicatiemiddelen? We denken van wel. De moderne middelen zijn digitaal, vluchtig en verdwijnen of worden op den duur onleesbaar. Papier blijft heel lang goed en lezen en bladeren in een tijdschrift geeft toch een ander gevoel dan het vegen op een telefoon of tablet. Bovendien is het een visitekaartje voor de club. We hopen dat we er nog veel van mogen maken.

De Kronieken 1, 82, 83 en 99

De Rarekiek op het Internet

In 1995 ontving Ton van der Laan van zijn bedrijf een internetmodem (14.4 kilobit per seconde, dat waren nog eens tijden, nu gaat het minstens 3000x zo snel), software en een e-mail adres. Je belde via de modem en je telefoonlijn en kreeg verbinding met het Internet via je Mosaic en later Netscape browser waarbij het World Wide Web nog nauwelijks ingericht bleek te zijn. Het was wel leuk en spannend.

Het internet werd in hoog tempo gevuld met websites. In 1996 begon de Fotobond met een eenvoudige site. Begin 1997 volgde De Rarekiek. Jan Willem Tanis van Flakkeenet gaf De Rarekiek webruimte en een e-mail adres en Ton wilde, niet gehinderd door veel kennis, wel wat in elkaar zetten. In fel geel stond er een eerste pagina waarop de plannen werden uitgevouwen.

De hulpmiddelen voor vormgeving waren in het begin beperkt. Ook was de verbinding nog traag en het gebruik van foto's op de website beperkt. Erg groot mochten die foto's niet zijn. Het laden en tonen van een foto van 60 kilobytes duurde met een internet telefoon modem wel 10 seconden. Als je er daar een paar van op je pagina had waren de bezoekers al lang weer vertrokken voor de pagina geladen was.

Na 2000 werden de verbindingen sneller. In 2001 hadden we een flinke website op poten staan met steeds meer foto's. Ton kwam uit de krantenwereld en het is geen verrassing dat de voorpagina van de site toen een beetje op een krant leek.

In die tijd begonnen we ook de grensoverschrijdende mogelijkheden van het Internet te gebruiken. We begonnen clubs uit alle werelddelen te benaderen, waarover elders bericht wordt. Rond 2003 hielp clublid Ron van Riet met wat technische verbeteringen. In die periode werden we door onze website ontdekt door een Engelse fotoclub en uitgenodigd voor een internationale wedstrijd.

Onze website in 1997, 2001, 2007 en 2017

In 2008 heeft Ton de site zijn huidige gezicht gegeven. Fotogalerieën werden wat makkelijker in te voeren en we probeerden ook enkele Engelse pagina's bij te houden. Op de voorpagina hadden en hebben we een grote foto met daaronder actueel nieuws, een stukje programma en links naar alle informatie op de website. In de toekomst willen wij de technische vooruitgang gebruiken om een interactievere en flexibelere website te maken die ook nog beter te onderhouden is.

Ton is een tijdje geleden begonnen Photoshop instructiefilmpjes op Youtube te zetten, gericht op op de clubleden. Grappig is dat diverse buitenstaanders zich intussen hebben geabonneerd op Rarekieks Youtube kanaal.

Facebook

Magda zegt hierover: "Via onze Facebook pagina probeer ik vrienden/kennissen/bezoekers te prikkelen voor onze club. Wat ik zoal plaats, zijn dingen waarvan ik hoop dat het aandacht voor De Rarekiek oplevert en dat de club er misschien een hobbyfotograaf aan overhoudt. Het zou fijn zijn als leden nog meer ideeën en evenementen aandragen; de ondersteuning door en input van de leden schommelt nogal. Wanneer er foto's van activiteiten zijn, dan plaats ik die graag. Het stemt me vrolijk als de bezoeker grafieken omhoog schieten na het posten. Facebook heeft ons diverse goede sprekers/fotografen opgeleverd met wie we zeer eenvoudig contact kunnen leggen."

Foto's van leden van De Rarekiek

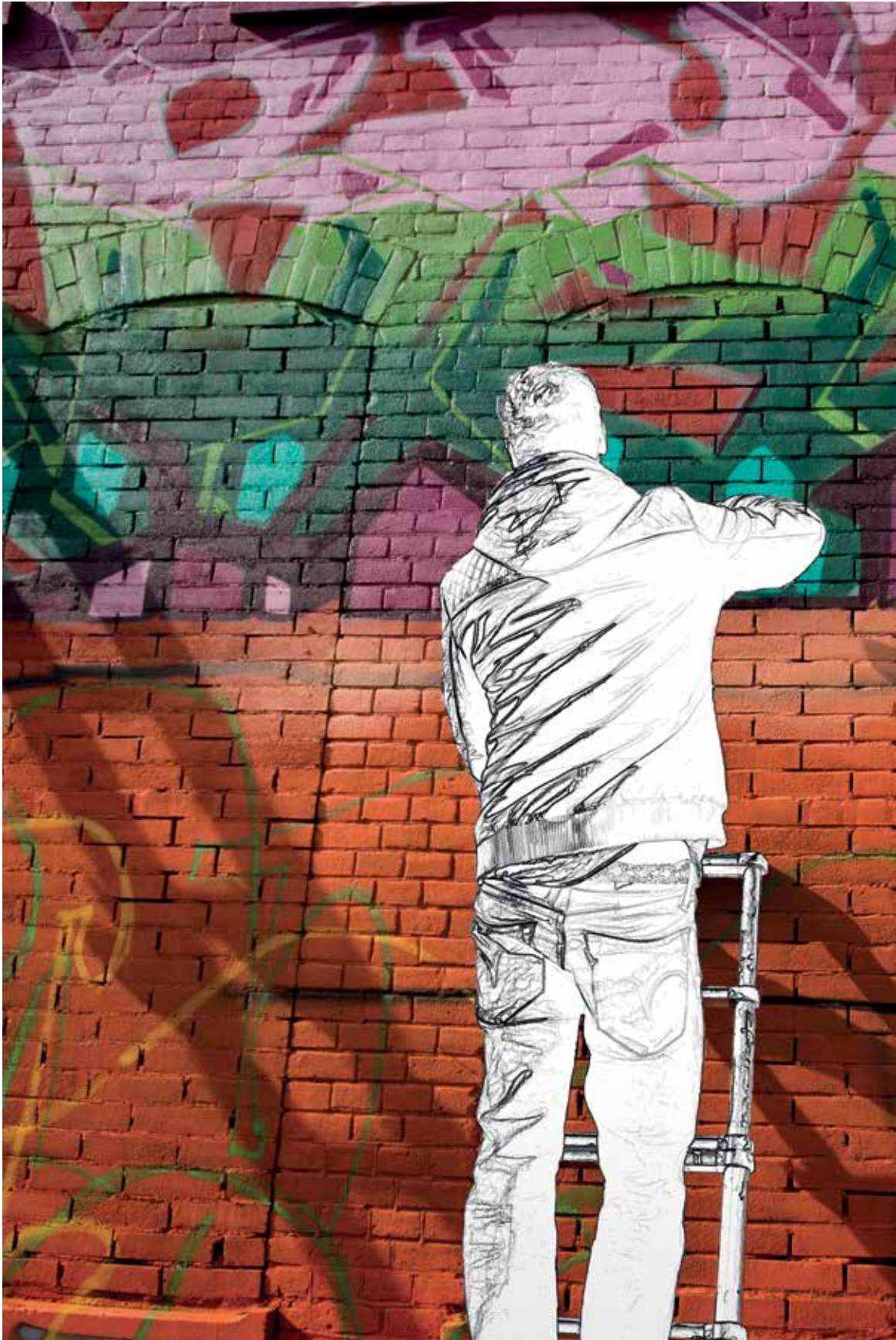

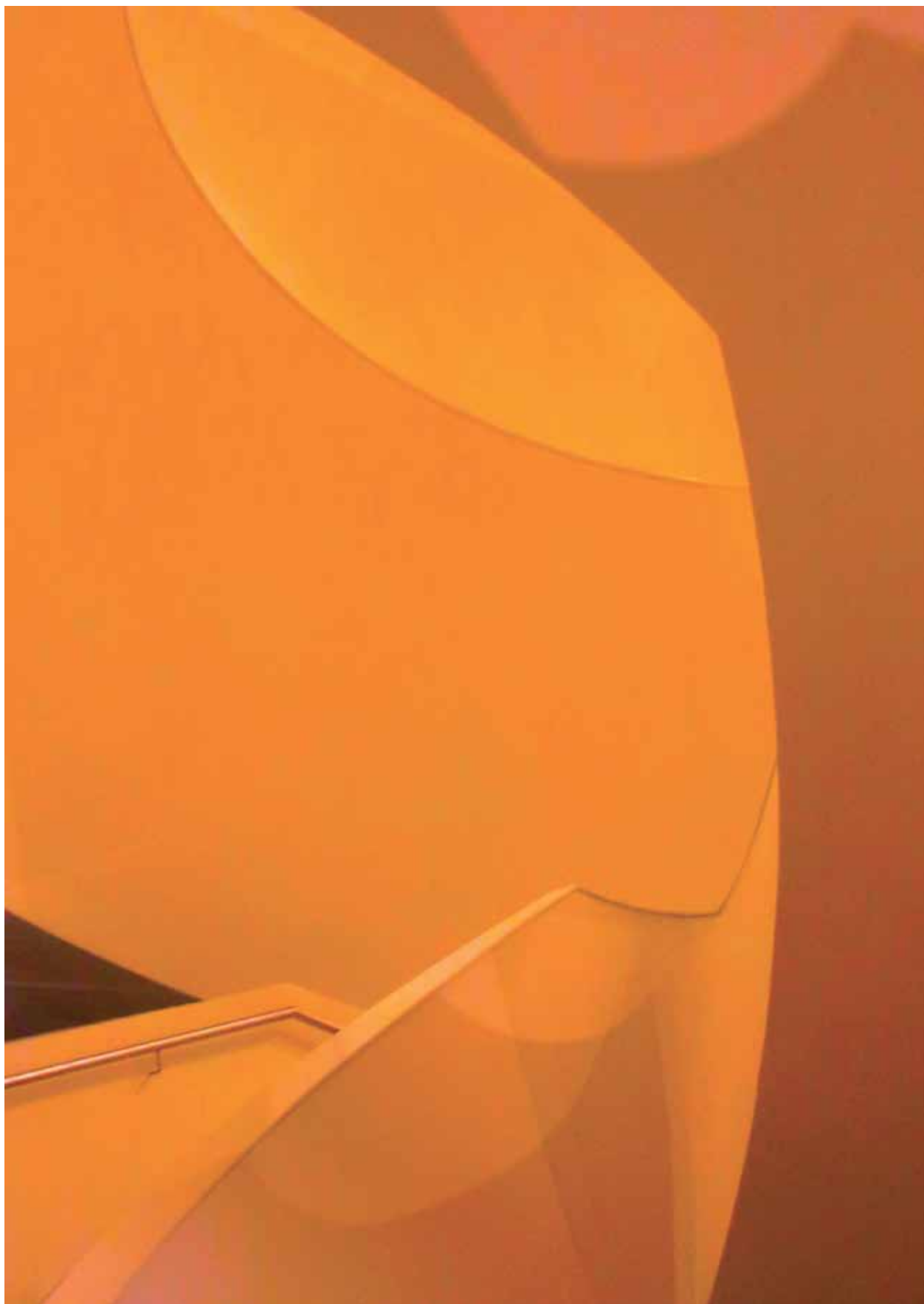

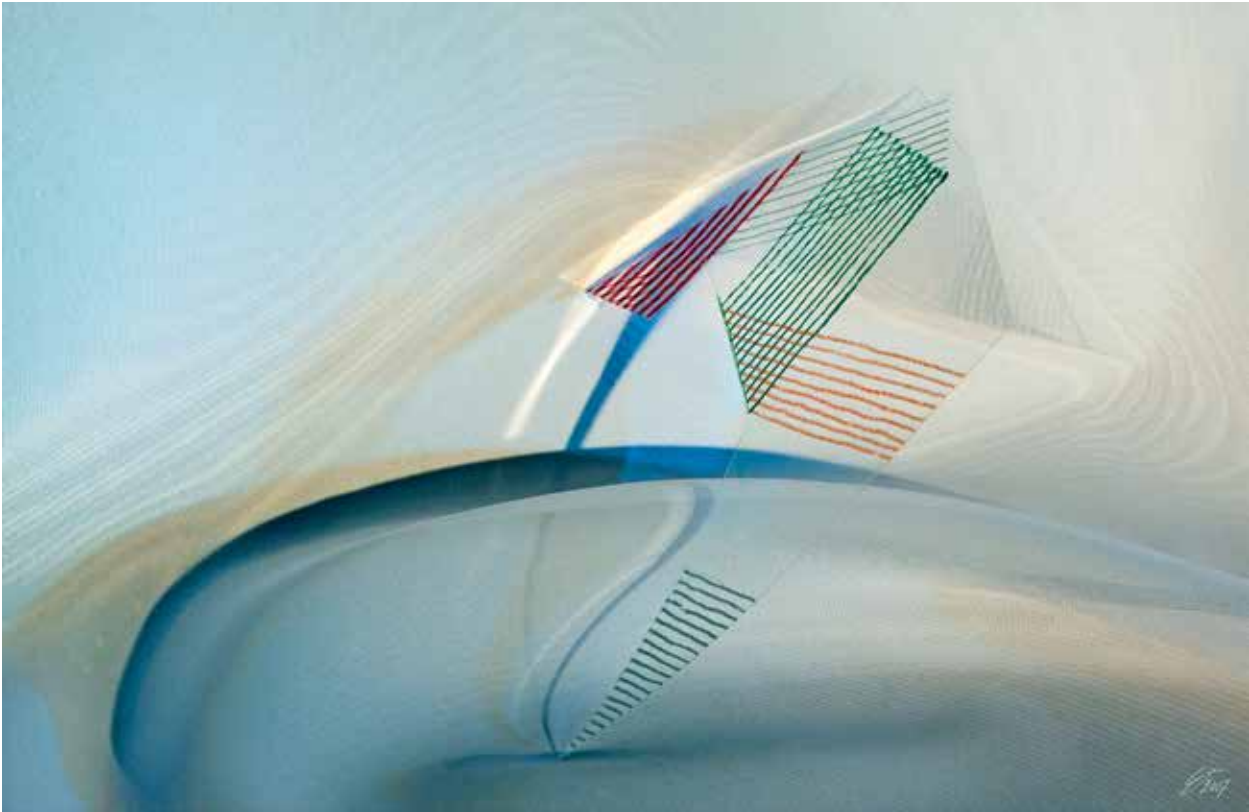
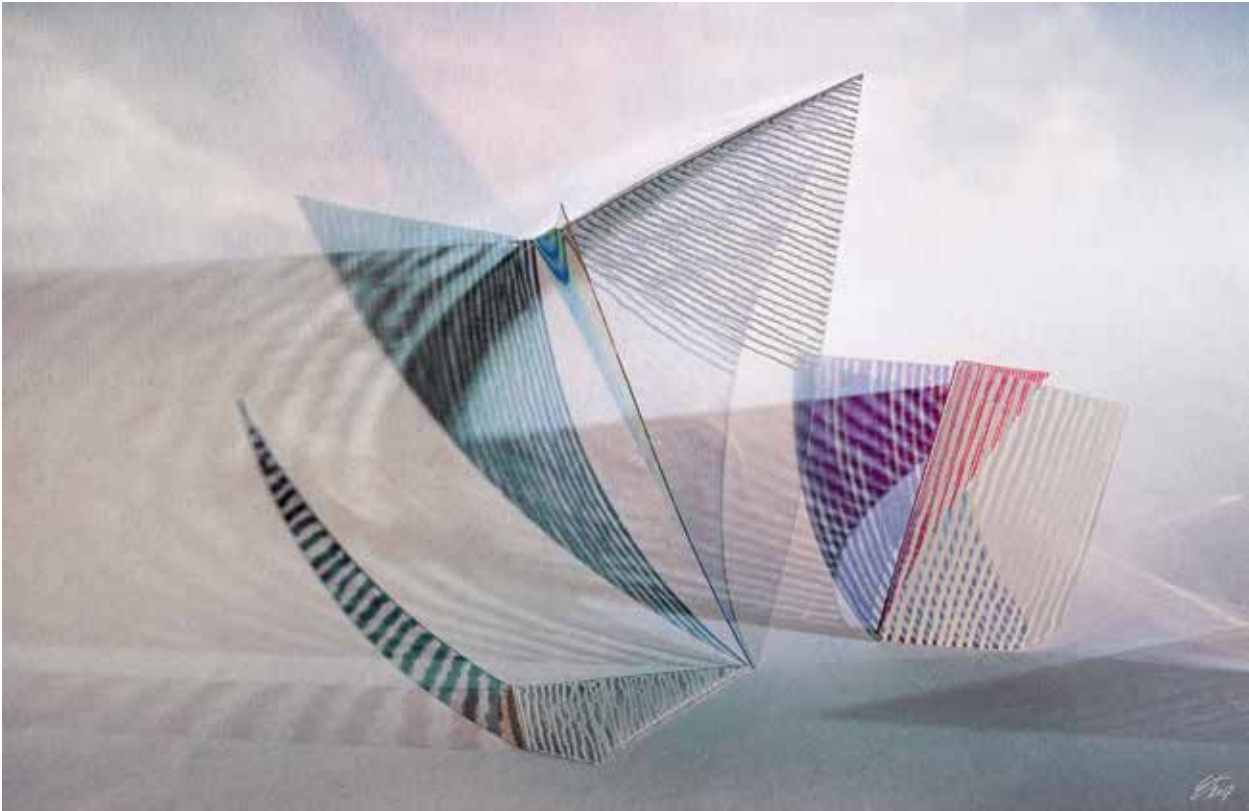

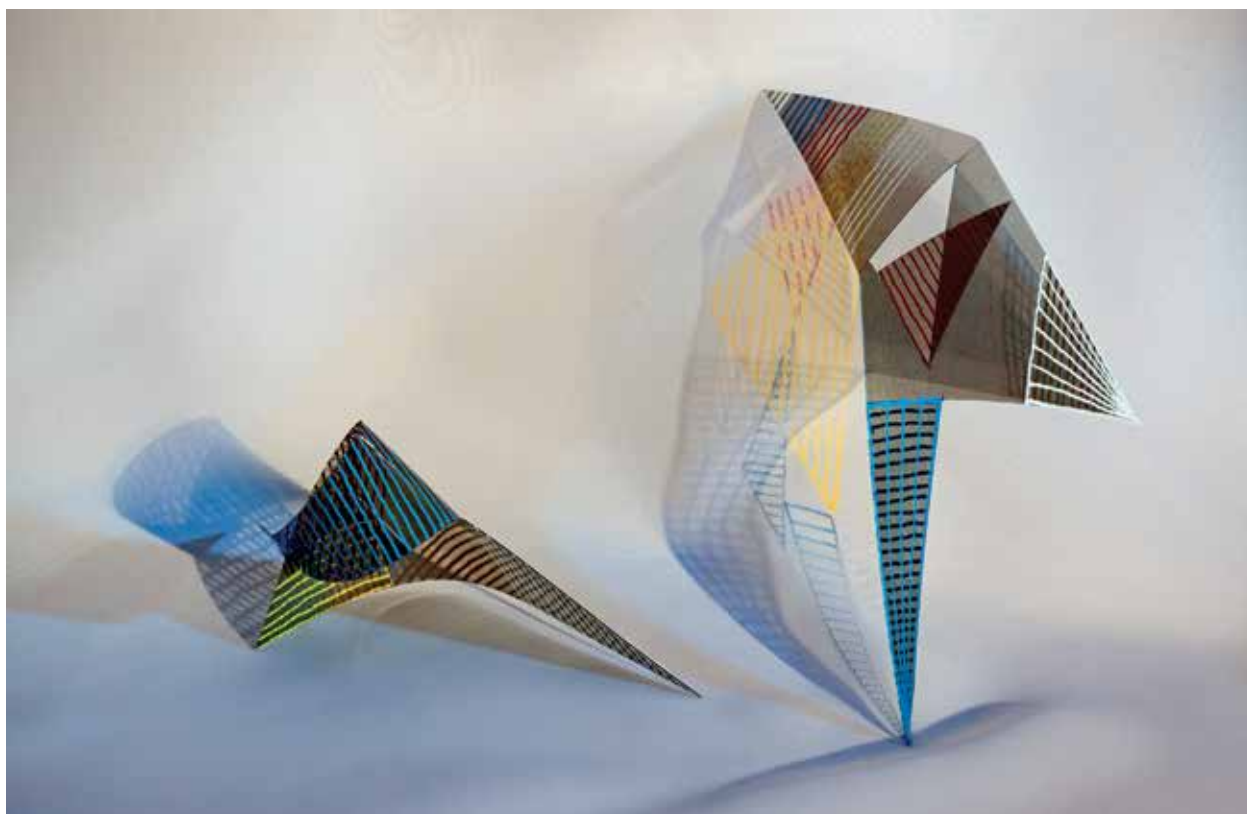

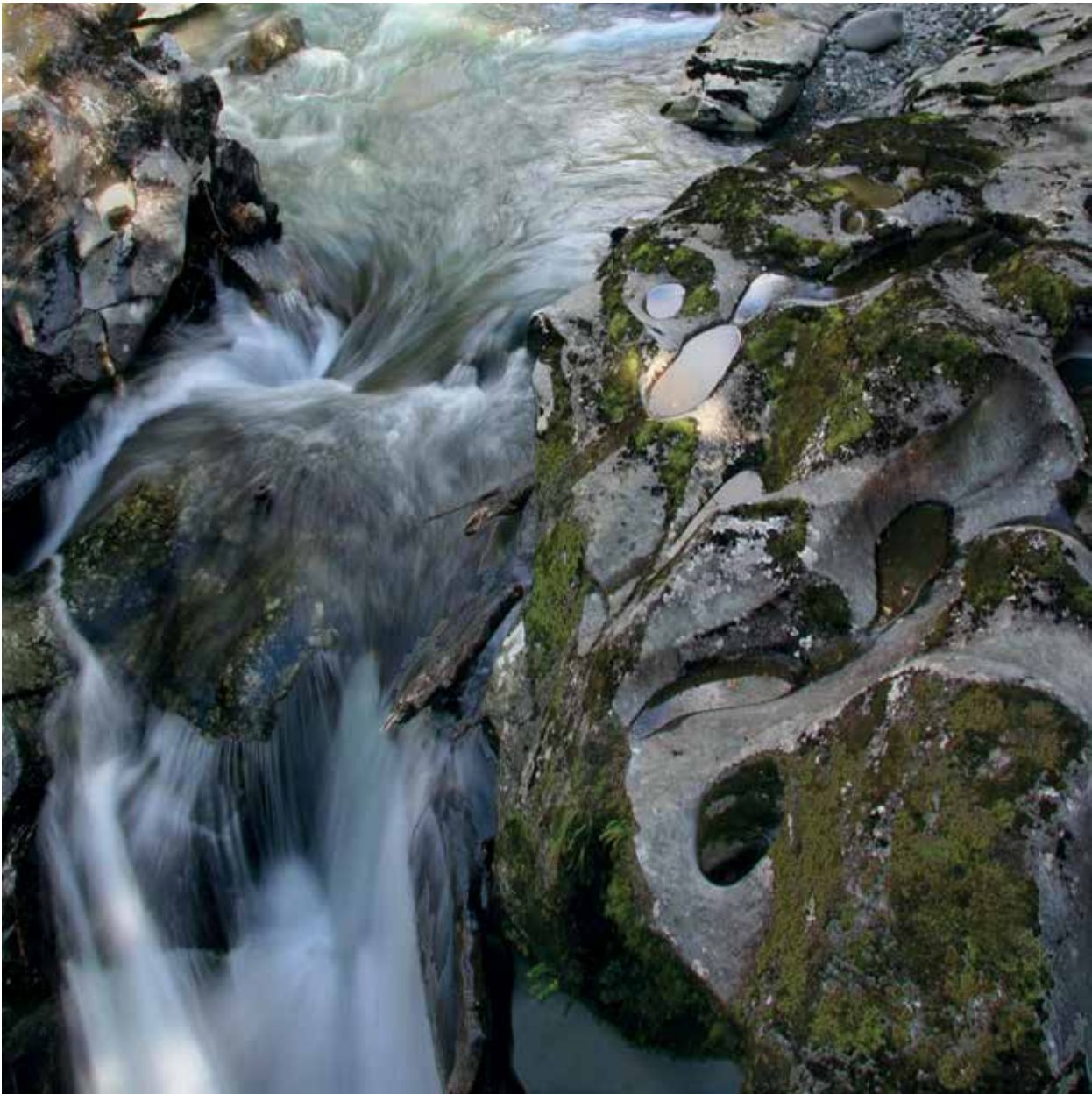

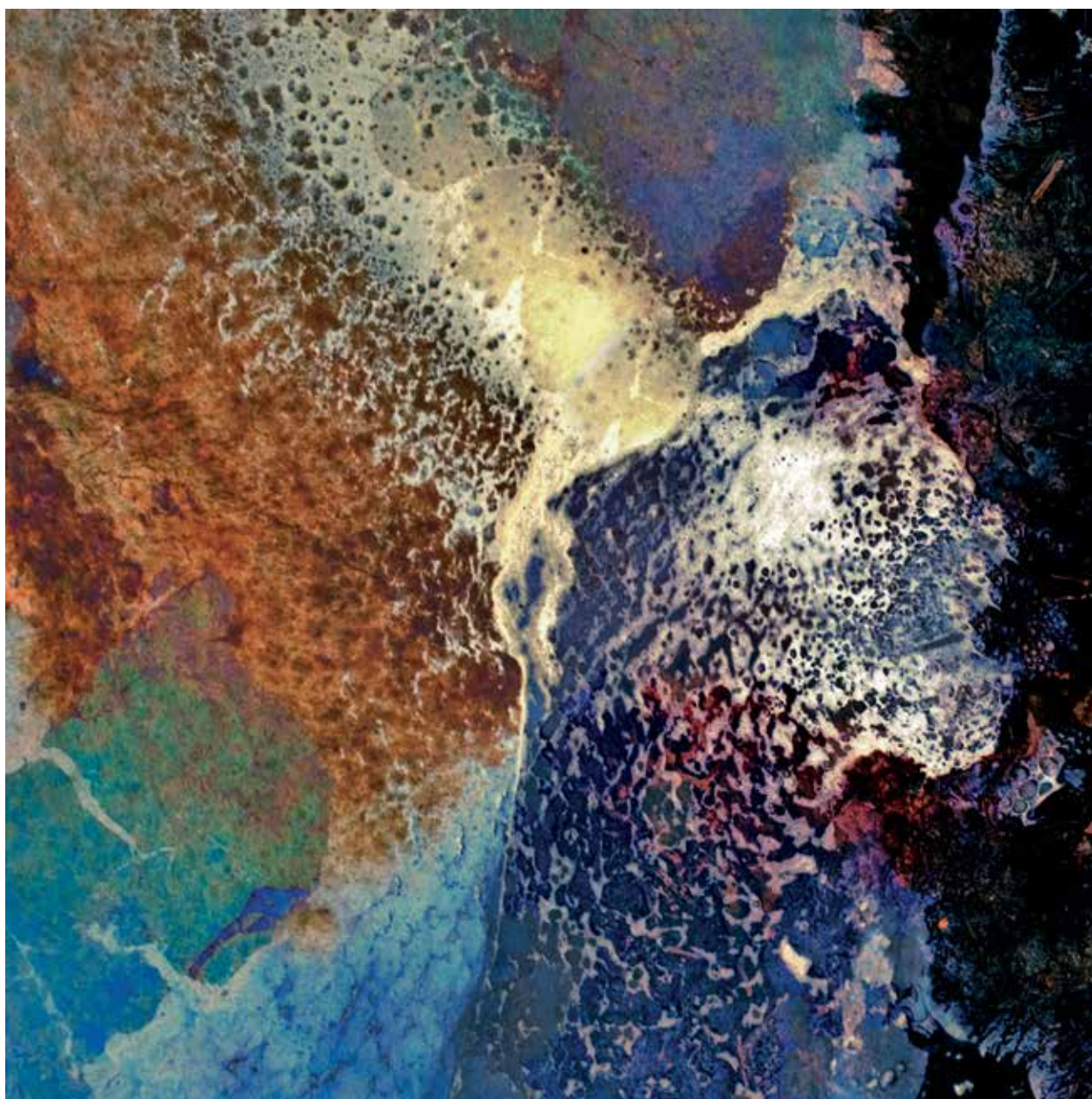

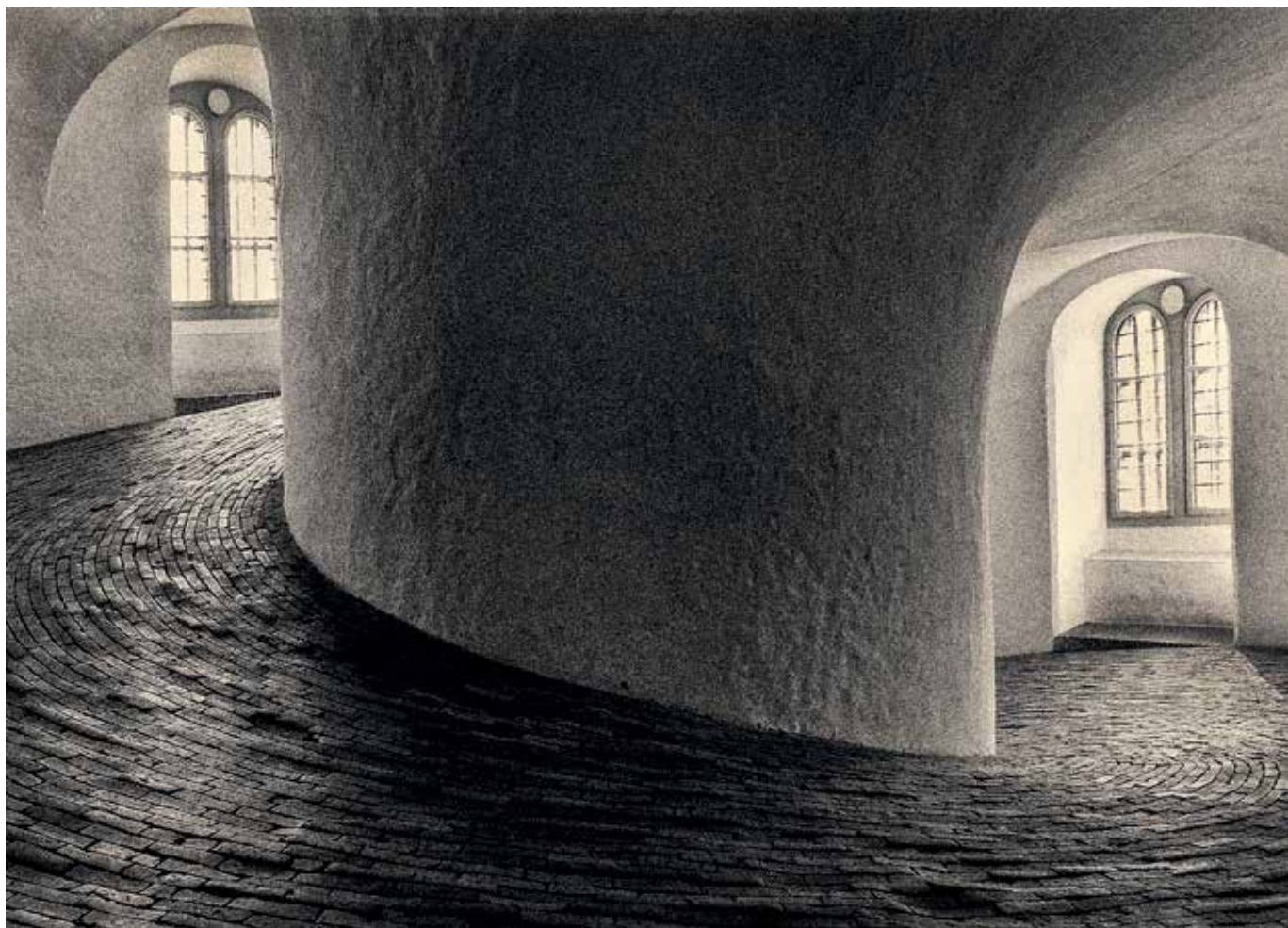

Jubileumtentoonstelling 2017

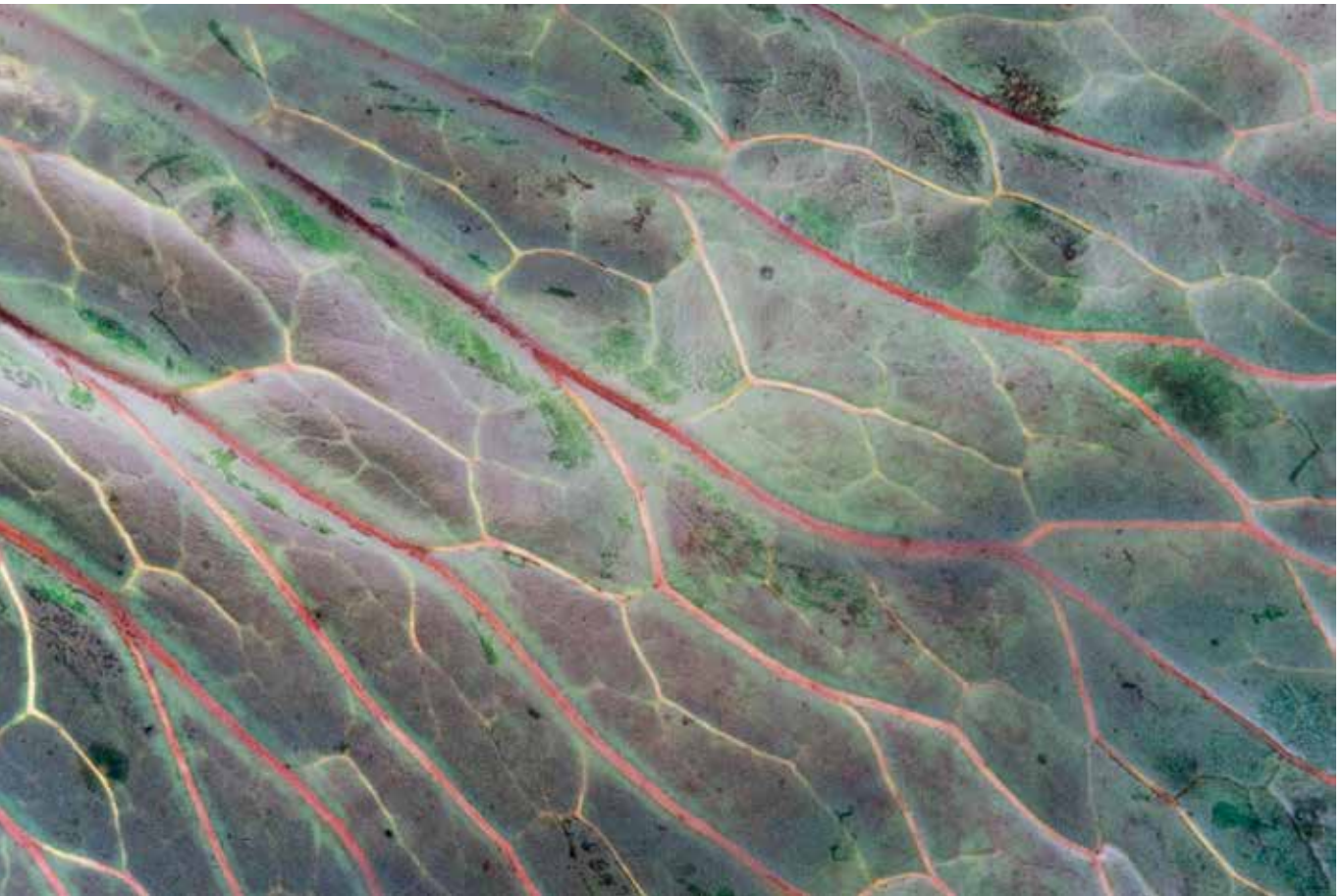

Verantwoording

Bij het samenstellen van dit boek ben ik uitgegaan van allerlei activiteiten binnen De Rarekiek die er toe geleid hebben dat de fotografie in onze club op een hoog niveau is gekomen. Die aspecten zijn verder uitgewerkt. Daarvoor ben ik gedoken in mijn geheugen dat soms weet waar ik dingen kan vinden. De twee belangrijkste bronnen waren ons clubblad, de Rarekiek Kroniek, en het foto-archief. In de oudere edities van de Kroniek is regelmatig over de geschiedenis van de club geschreven. Het foto-archief bevat veel beelden van evenementen die in dit boek worden besproken en ook de benodigde foto's die de leden tijdens deze evenementen hebben gemaakt.

Er was daarnaast een onverwachte bron van informatie: de "Zeeuwse Krantenbank". Dit digitale archief bevat alle edities van "Eilanden-Nieuws" doorzoekbaar van 1930 t/m 2011. Daar vond ik allerlei boeiende stukjes over De Rarekiek uit het vroege begin en ook hoe het zat met bepaalde eilandelijke projecten waaraan De Rarekiek haar fotografische bijdrage leverde. Jan Both, streekarchivaris, hielp me de plekken te vinden waar onze eerste twee clubhuizen stonden en ook nog aan de bijbehorende foto's.

Onze leermeesters, van wie we er diverse hadden, worden door Theo Mastenbroek besproken. De teksten die ik voor dit boek schreef zijn door Sue Goldberg gecontroleerd op doublures en relevante bijzaken. Tekstcorrectie is gedaan door Angélique van der Loo en Wilma Krapman. Dank aan hen en ook aan alle clubleden die foto's en andere bijdragen voor het boek geleverd hebben.

Ton van der Laan, juli 2017

